

Nr. 2017

Äi Vissuverest

Tavet Mutsu Teatrikirjastus, Tallinnas

1875
J. P. ...
...

Nr. 2017

Õi Wisjuweref

Naer kolmes waatuses

Uineil Paul Pinna

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

L a w e t M u t s u T e a t r i f i r j a s t u s , T a l l i n n a s

Käesolewa näidendi ettekandmine ilma loata on keelatud. Ilma loata mängijailt kasjereitakse tasu Autoritaatse Ühingu normide järgi 50% kallimalt sisse.

Näidendi eksemplaride üksikult või komplekti viisi ettekandmiseks väljalaenamise ainuõigus on Tawet Mutju teatrikirjastusel.

Tegelased

Karl Riigi — riigiametnik.

Leida — tema naine.

Madis Tillurein — Leida isa.

Enn Wares — kohaomanik.

Wiiu Painaja — tema tädi.

Andres Parfa — erufindral.

Rita — tema tütar.

Lulu Kerge.

Thomas — Julane Warese juures.

Ag: olewik.

Rohk: I waatus linnas, II ja III maal.

Lawa: lihtne tuba, elutuba.

**Räesolewa pearaamatu kui ka osade
ärakirjutamine on keelatud!**

Saateks

„Ni Wisuwerefi“ eht „Kiigi äi“ on oma isult ja ülesehituselt üks neid pööraseid huumoririkkaid näidendeid, mis mõjub naerunärwidele otse rabawalt.

Karl Kiigi on äia teades ostnud talu, tõeliselt on ta aga äialt saadud summad kulutanud mujale. Ta sõber Enn on jälle jutustanud tädile enda abiellumisest, tegelikult aga asub ta naiste suhtes „passiivsel“ ja „äraootawal“ seisukohal. Üparduste ärahoidmiseks saab linnamehest põllupidaja ja wallalijest abieluinimene. Järgneb põnewaid momente, üks wärwikam ja üllatawam teisest.

Kolm waatust naeru — nii tuleks ja tohiks nimetada seda lõbusat lawateost. Olgu naer, mida ta põhjustab, kõigile terwiseks!

Stätslewa pearmannu juu ka wäbe
Grotzmannine na Iselatsid!

Esimene waatus *)

Ilus ja lihtne tuba. Keskel käib ettekotta, paremal ja pahemal uksed. Sisustuseks kirjutuslaud, telefon ja diivan, toolid.

1.

Karl (käib edasi tagasi — tusase näoga).

Veida. Miks sa nõnda tusane oled ja midagi ei räägi?

Karl. Sest, et mu süda on täis . . .

Veida. Ah, jäta järele. . . seesuguse wäikse asja pärast!

Karl. Wäike asi? Wäga ilus! Sa nime-
tad seda wäikseks asjaks?

Veida. Jumaluke, sinna pole ju midagi parata . . . Siirak on wanem riigiametnik, kui sina ja seepärast on tal õigus warem walida puhkeaga. . . Sina oled noorem — pead leppima.

Karl. Pead. . . pead. . . see'p see ongi . . . Kõik on kawatsetud ette, pidime minema maale. . .

Veida. Müüd jääme aga linna!

Karl. Tänan väga!

Veida. Käime igapäew Pirital!

Karl. Ah, sa ei usu, tahaksin paariks nädalaks wabaneda telefonist. See neetud ühendus Wisuwerega teeb mind hulluks. Iga päew telefoneerib sinu isa mulle. . . Iga päew üks ja sama

*) Täpne lawakirjeldus lawaplaanid, tüüpide iseloomustus, refwiisittide loetelu ja igasuguseid märkeid lawastuse walguse ja efektide kohta leidub „Mängujuhis“, saadawal Lawet Mutsu Teatriteatrist, Tallinnas.

Küsimus . . . Üks ja sama vastus . . . Oh . . .
(Aparaadi poole ähwardades). Ja seda peletist nime-
tatakse veel inimesoo õnnistuseks.

Leida. Hakkad sa jälle manama isa? Müüd
wihastan juba minagi.

Karl. Äi, kes iga päew telefoneerib, jõõb
närwid läbi, puurib aju desse nagu koi, keda
kätte ei saa . . .

Leida. Oled süd ametu inimene! Tegin wea,
et sinuga abiellusin. (Baremale ära.)

Karl. No, no Leida . . . miks siis nõnda . . .
(Järgneb talle.)

2.

Wares (testelt, pisut maamehelikult riides, kaasas
rullikeeratud maastikupilt. Waatab ringi, kuhu panna
pilti käest.) Karl Riigi peab aitama mind . . . see
olgu talle wäike seks meelehääks — kuhu ma ta
panen . . . ah, ükskõik. (Baneb pildi lauale, waatab
seda weelkord.) On aga tore see minu Lullikatku.
(Näeb tulemas Karli.) Seal sa oledki! Tere, wennas!

Karl. Tere, wana sõber!

Wares. Kui tore ja rõõmus sa näid! See
meeldib mulle!

Karl. Me pole teineteist kohanud umbes
kolm aastat.

Wares. Öige!

Karl. Wõta omeli istet (pakub paberossi).
ja löö suits ette.

Wares (istub). Tänan, sa tead, ma ei
suisjeta.

Karl. Weel ikka mitte? Aga Haasikene weini?

Wares. Mitäh pakkumast, kuid ei hooli.

Karl. Ei suitsjeta, ei joo . . . aga abielus
oled? (Istub.)

Wares. Ei! Olen taimetoitlane. Ja abiellumiseks puudub mul julgus ning ettevõtlikus. Sinul oli wanasti ikka kolm armulugu forraga ees, minu temperament on aga teine.

Karl (targab toolilt ja süleb parempoolse ufse). On sul aru . . . Kui mu naine seda kuuleks!

Wares (targab ta üles). Mis? Sina oled naisemees? Naisemees? Di õnnetust!

Karl. Kuidas õnnetus? Mu naine on ingel . . . natuke küll jonnakas, kuid väga armas. Ämma majas pole. . .

Wares. Nii. Soowin õnne! (Kätleb.)

Karl. See tähendab — selle asemel on äi —

Wares. Ai, ai! TInnen kaasa! (Kätleb.)

Karl. Õnneks elab ta Järwamaal, Wisjuwerefst!

Wares. No siis . . . (Tahab kätt suruda.)

Karl. Tahad soowida mulle õnne? Ei, sõber, jäta! Sul pole aimugi, mida see tähendab! Telefon! Mõttele ometigi, minu tähelepanelik äi telefoneerib iga päew Wisjuwerefst.

Wares. Minul pole telefoni majas.

Karl. Õnnelik inimene! (Kätleb, waatab tella.) Warsti ta helistab! Õi on kehastatud täpsus! (Tel. heliseb.) Noh, üks ma öelnud! Wabanda. (Wõtab toru.) Halloo, halloo! Ja Karl, tere hommikut, isa . . . Tänan, väga hästi . . . ja muidugi, Leida käsi ka. . . Kuidas? Ei? Meie ära — ja meie sõidame ära, puhkusele. . . ja otsekohe . . . Meie tallu? Muidugi! Kirjutada, ja muidugi . . . iga päew . . . Ja iga päew . . . Ela hästi. Lõpp! Jumalale tänu, et

ta kunagi ei kõnele üle kolme minuti. . . See lähets kalliks.

Wares. Aga talu? Oled sa's kohaomanik?

Karl. Ja — oma äia teada! See on wäike jaladus. . . Oli maksta poisimehe aegseid wõlgu. Wanale tuli waletada. . .

Wares. Ah, sa oled talle talu ette wale-
tanud?

Karl. Ja, kirjutasin talle, et tahaksin osta talu. Koht pidi olema juba walitud — endine mõisajüda, autasumaa, millest senine omanik ei hooli. Luuletasin siis, kuidas weedaksin seal puhke-
aja ja hingaksin wärsket maaõhku.

Wares. Hakkas õnge?

Karl. Ja. Sain kolmtuhat krooni. Müüd küsib igapäew telefoniga, mis uudist talus. . . mis teewad põrsad ja wäsitad.

Wares. Aga oled sa kindel, et sinu äi kunagi ei taha sõita sinu tallu?

Karl. Täiesti wõimatu! Nii pikka sõitu tema ette ei wõta. Õnneks on tal jookswa. Kon-
giga sinna ei pääse ja autoga ta ei julge!

Wares. Ja sinu naine on selles teadlik?

Karl. Ja! Muidugi ma ei õelnud talle, et wõlgade tekkimises endised naistuttawad süüdi. Selle tõttu luistab ta wapralt kaasa. Do, ta on päris ingel. Ja — ja meie oleme õnnelikud. Sinagi oleksid pidanud abielluma.

Wares. Jah, seda küll! Kaheisen seda praegugi. Just nüüd olen oluforras, millest raste leida pääsu.

Karl. Mis sul siis on?

Wares. Tädi. . .

Karl. Tädi? Ja tema pärast otsid pääsu?

Wares. Ja, ta elab maal.

Karl. Mis? Ka maal.

Wares. Ja. Käreweres.

Karl. Kärewere ja Wisjuwere on meie nuhtluseks!

Wares. Ta on nimelt rikas ja mina olen tema pärija. . .

Karl. Uhaa. . . soowin õnne! (Kätleb.)

Wares. Aga tema pärandusest pole praegu mingit kasu. Pärin ainult sel tingimusel, kui abiellun aasta jooksul.

Karl. Do, tunnen kaasa! (Kätleb.)

Wares. Tänan! Et pärandust päästa, kirjutasin ma tädile enda olematust abielust.

Karl. Noh siis. . . (Tahab tätleda.)

Wares. Jäta see õnesoow. Nüüd kuuled midagi kohutawat. . . Tädi tuleb lähemal päi-wil mulle külla.

Karl. Ja sul pole naist! See on wast nali! (Naerab.)

Wares. Nali? Oleks see nali, kui ilmuks su äi ja tahaks näha su talu?

Karl (atki tõsiselt). Jäta järele, mul poeb hirm näha selle mõtte juures.

Wares. Mul ongi juba! Ma ei teadnud, et oled abielus, tahtsin paluda sinult abi ja nõu. . .

Karl. Kuidas?

Wares. Sul oli palju mõrsjaid. . .

Karl. Oli.

Wares. Oleksin tädile esitlenud mõne sinu wana pruudi oma naisena.

Karl. Warem oleksin wõinud sulle pakkuda terve tojina korraga, aga nüüd on ladu tühi! (Meelde tuletabes.) Sõber, sul on õnne! (Wõtab laualaetast kirja.) Mõni päew tagasi kirjutas mulle wäike Lulu „Walgest Kassist“ . . .

Wares. Üks sinu endistest?

Karl. Ja, wiimane, kui ma ei eksi. Tahab laenuks kolmkümmend krooni. Laena talle see raha ja ta mängib sinu naist!

Wares (rõõmsalt). Urwad? Tõesti? Ja ma wõin teda oma naisena esitleda?

Karl. Do, miks mitte! Ta on wäga aus ja korralik tüdruk! Kuid seda raha ja enam ei näe. . .

Wares. Siis lähen otseteed tema juurde ja laenan ta üheks nädalaks endale naiseks. Pistate mulle soowituskiri ka kaasa.

Karl. Laena talle kolmkümmend krooni, see on kõige parem soowitus tema juures. Siin on ta kiri, aadress on sees.

Wares (pistab kirja tasku). Palju tänu!

Karl. Olen rõõmus sind aidates.

Wares. Head päewa ja terwita oma naist minu, kui talle tundmatu poolt. (Reskelt ära.)

Karl (järele hüüdes)). Head päewa ja terwita ka minu poolt. . .

Wares (läweli). Lulut?

Karl. Ei — tädi — Kärewere tädi — hahaha! (Tuleb naerdes tagasi.)

3.

Leida (paremalt). Sa oled äkki nii oiwalises tujus?

Karl. Ja, mõtle ometi — praegu külastas mind wana sõber maalt, ta, hahaha! Noh, seda pean sulle jutustama! Ta luiskas oma tädile, et ta abielus on! Müüd tuleb tädi ja — hahaha — naist pole — hull, mis? Niisugune felm. . .

Leida. Wast oli temalgi maksta poisimehe põlwe wõlgu?

Karl. Temal? Noh, sel mehel pole aimugi naistest — (parandades) niisugustest asjadest — see tähendab — wõlgadest. (Teist juttu tehes.) Sa pole minu peale enam kuri isa pärast — mis?

Leida. Ei. Kas ta täna juba telefoneeris?

Karl. Muidugi, ma ütlesin talle, et weedeame puhkuse endi talus, kuhugi peame ometi minema!

Leida. Ja muidugi, kuid ilus on siingi.

Karl (istub ta juurde). Do jaa, õieti on siin kõige ilusam, sina — sina — sina. (Suudleb teda.)

4.

Tillurein (ilmub reisipakkidega ja ükriietega testutsele). Brawoo! See meeldib mulle!

Karl. Isjand jumal, silmade ees läheb pimedaks.

Leida. Isa, isa! (Kaisutus.)

Karl (segaselt, pea telefoni, pea Tillureinu peale waadates). Ee — ee —

Tillur. Noh, Karl, kas sa mind teretada ei tahagi?

Karl. Do — rõõmuga, kallid äi — (Kaisutus.) See oli alles piiritu õnn.

Leida. See on alles üllatus!

Karl. Olen keeletu!
 Tillur. Mõnda ma tahtsingi. Hästi tehtud, eks?

Karl. Aga sa telefoneerisid enne maalt, nagu harilikult. . .

Tillur. Siitsamast lähedalt restoraanist.

Leida (hurjutades). Ja, sa petsid!

Tillur. Bidin ju, kui tahtsin teid üllatada.

Karl. Ja kuidawiisi ja siia said?

Tillur. Bussiga.

Karl (tõrwale). See neetud buss! (Kõwasti.)
 Aga jookswa?

Tillur. Nagu pühitud — tantsi wõi polkat! (Teeb tantsu liigutusi.) Kuidas sinu puhkusega? Käes?

Leida. Ja, ootamatult äkki.

Karl. Sieti tahtsime minna alles augustis.

Tillur. Ah nüüd suwel on maal palju ilusam.

Karl ja Leida. Maal?

Tillur. No ja maal — teie talus!

Karl. Ja aga nüüd sina oled siin — kas meie siis nii wiisakuseta oleme? Ei seda me ei tohi!

Leida. Muidugi mõista, jääme.

Tillur. Wastupidi — teate mis? Ma õiendan ruttu omad asjad ja sõidan ühes teiega maale — kolmeks, neljaks päewaks.

Karl (tõrwale). Maale? Ja kus see maa on? (Kõwasti.) Noh, kas tead, sinule pole seal uudist, maa nagu maa kunagi. . .

Leida. Siin linnas seewastu kõiksugu lõbu.

Karl. Päälegi on see õige wilets maanurf, mägine ja. . .

Tillur. Minule just huwitaw, meie pool mägesid pole.

Karl. Ah, õieti pole neist mägedest seal suurt asja. . . paar kungast. . . suuremalt osalt soo . . .

Tillur. Weel huwitawam, wõib olla saab näha moodsat sookuiwatamist.

Karl. Aga elada on seal kehwa — toad niisked — aed raijus. . .

Tillur. Säh sulle, kui sa ostsid selle mõisa-südamet, siis seletasid asja hoopis teisiti.

Karl. Ja, seekord oligi seal teisiti! Aga kui ise igakord kohal pole, ainult pühapäiwiti käid vaatamas. . .

Leida. Pead jätma kõik wõõraste hooleks. . .

Karl. Kes wõtawad, mis wõtta sünnib. . .

Tillur (agaralt). Noh, las mind ainult lüüa jekka, küll ma kihutan korra majja!

Leida. Sina tahaksid siis tõesti, isa?

Tillur. Nii ruttu kui wõimalik tahaksin teid aidata. (Paneb mantli ära.)

Karl (Leidale taha). Mis nüüd teha?

Leida (taha). Üles tunnistada. . .

Karl (taha). Ütle sina.

Leida (taha). Ei — ütle sina!

Karl (taha). Ei — sina!

Tillur. (wabanenult ülliridest, waatab ringi, leiab lawalt Warese maali). Teie Lullikatku polegi nii wilets. Usun, et mulle meeldib seal.

Leida ja Karl. Lullikatku?

Tillur. Nojah — Lullikattu! Wõi pole see teie koha nimi?

Karl. Üsna õige — Lullikattu (Kõrwale.)
Miks siis mitte. (Kõwasti.) Eks ole Lullikattu,
Leida?

Leida. Aga isa, kus sa tead misjugune ta on?

Tillur. (pildile osutades). Noh, pildilt ju näha.

Karl. Kus? (Wõtab pildi, loeb.) Lullikattu —
Ah ja, see pilt! (Matab Leidale taha.) Kust see pilt on saadud? (Loeb.)

Leida. Lullikattu. . . (Paneb pildi lauale.)
See pilt. . .

Tillur. Imelik! Teete näo, nagu näeksite seda esimest korda.

Karl. Ah ei, just wastuoksja — meie ei pane seda suuremat tähele, kes siis nüüdsel ajal pilte wahib, eks ole Leida?

Leida. Ei — meie ei pane seda tähele jah. . .

Tillur. Noh ükskõik. Jääb sellega — mina sõidan teiega ühes. (Waatab kella.) Nüüd tuleks minna weidike adwokaadi juurde. Mul on üks waletajate ja luiskajate protsess ees. Küll ma neile näitan, sarnaseis asjus ei tunne ma halastust!

Karl. Dieh! Dieh!

Tillur. Mis sul wiga?

Karl. Ei midagi — wäike walu kõhus.

Tillur. Wõta musta pallsamit wiinaga.

Karl. On aga olufordi, armas äi, kus tuleb wabandada hädawalet ja wäikest luiskamist.

Tillur. Ei ole. Sellest wõib küll saada aru, aga wabandada, mitte iialgi!

Leida. Dieh!

Tillur. Kas sul on ka walu? Teie peate tõesti minema maale. Kunas lõunat süüakse?

Leida. Kell üks, isa.

Tillur. Ilus, tulen täpselt. Nägemiseni, lapsed. (Restelt ära.)

Karl ja Leida. Jumalaga!

5.

Karl. Mida nüüd teha? See oli selge ütetus: aru saada võib — wabandada — mitte iialgi! Ja mina tahtsin alandlikult tunnistada üles.

Leida. Ejalgu peame waitima.

Karl. Wäga hea, aga siis? Kuhu wiime isa? Mõisajüda! Kerge öelda, aga kus?

Leida. Päälegi Lullikatku!

Karl. Kui ma ainult teaksin, kust see pilt siia sattus?

Leida. Peale sinu sõbra ja isa polnud siin kedagi.

Karl. Wares! Tema ta on! Ja muidugi! Tema toha nimi on wiist Lullikatku! Taewale tänu, me oleme päästetud!

Leida. Kuidas?

Karl. Wares peab laenama meile oma talu paariks päewaks — oo, ma olen nii rõõmus, et kirjutasin terwet maailma!

Leida. Uuga minuga.

Karl. Tulise heameelega! (Lööb käed ümber Leida.)

Leida (hamuti). Ja lõpeta minu juures. (Aus kirjutus.)

Karl (wabaneb äkki naisest). Wõtku pagan!

Leida. Mis on?

Karl. Praegu meenus — Wares ei tule enam siia tagasi.

Leida. Siis pead ta otsima üles.

Karl. Bahest on ta juba sõitnud koju.

Leida. Siis telefoneeri talle.

Karl. Kerge öelda — telefoneeri. Ta ütles, tal ei olewatti telefoni.

Leida. Siis telegrafeeri.

Karl. Aga kuhu? Seal pole ju telegraafikontorit! Aga õige! Ta peaks ju olema alles Lulu juures!

Leida (uudishimuliktult). Misjuguje Lulu juures?

Karl (parandades). Ei — Lulu, Lulu juures! See on aiaäri, ta tahtis sealt osta paar lille — tädile. Ma jooksen Lulu juurde. (Tahab minna. Awab kettutse rõõmsalt.) Kuidas? Sa oled juba siin? (Hüüab ettekotta.) Sisse, wana sõber!

6.

Wares (süstudes haleda häälega). Siin ma olen! Wabanda, kuid näib, et olen igawene õnnetusehunnik. Mõttele ometi Lulu. . .

Karl. Hm, hm! (Märkab teda.) Sa oled tolmune — luba, et esitlen sind oma naisele — minu sõber Enn Wares!

Wares. Oh, wabandage, armuline proua, ma ei märganud teid kohe. Aga kui teie teaksite. . .

Leida (astub lähemale.) Minu mees jutustas mulle juba kogu loo.

Wares. Kuidas? Sina?

Karl (tasa Waresete). Mis on Luluga?

Wares (tahetjedes). Ära sõitnud!

Karl. Ära sõitnud! . . . Olen rõõmus, et tulid.

Leida. Minu mees tahtis just praegu minna teid otsima.

Wares. Mind?

Karl. Ma tahtsin sinult midagi paluda. Mõttele ometigi meil on ka tädi — ptüi — õnnetus majas, tahtsin öelda.

Leida. Ja teie wõiksite siin olla abiks.

Karl. Minu äi on nimelt siin.

Wares. Aga ta telefoneeris ju enne Wisjuwereft?

Karl. Siit kõrvalt kõrtsist. Teigi meiega nälja. Ta tahab, et sõidakšime juba täna temaga koos maale tallu. . .

Leida. Mida meil polegi.

Karl. Ta tahab kaasa tulla Lullitakkule!

Wares. Lullitakkule?

Karl. Ja — sinu poole. See'p see on — ta nägi seda pilti, peab Lullitakku meie taluks — ja tahab — tehku mis tahes, kohta külastada. See pagana pilt on selles süüdi.

Wares. Ja mina tahtsin sellega teha sulle wäikest rõõmu!

Karl. Waletasin end ikka rohkem ja rohkem sisse ja nüüd tuleb sinul mind jälle wälja waletada.

Wares. Minul? Ma olen aga nii wilumatu — waletan nii harwa. . .

Karl. Sa laenad mulle oma Lullitaku mõneks päewaks kuni äi sõidab tagasi koju.

Wares. Heameelega — rõõmuga, aga tädi — isfand jumal — tädi Kärewereft!

Karl. Ah mis tädi, küllap leidub juba mõni, kes sinu tädi ees mängib proua Warest.

Leida. Kas teil pole siis ühtegi naisõpra?

Wares. Mitte ühtegi — seepärast ma tulingi Karli juurde, temal. . .

Karl (wähele astudes). Hm, hm! (KlopiB Warest.)
Sa oled tolmune!

Leida. Minu mehe juurde? Kuidas nõnda?

Karl (wähele rääkides). Ja, tead, tal on nimelt see pöörane mõte, et sina wõiksid paar päewa mängida tema naist.

Leida (waimustatult). Aga see on ju hiilgaw mõte!

Karl ja Wares. Mis? Kuidas?

Leida. Ja, see on wäga õige. Härra Wares aitab meid talukohaga ija ees — miks ei peaks meie teda aitama naisega tädi ees?

Wares. Teie olete lunastaja, armuline proua! (Suudleb tätt.)

Karl (wähele astudes). Pardon! See ei lähe nii üksikskolm! Talukohhta wõib laenata, aga naist ometi mitte!

Wares (paludes). Minult kolmeks päewaks! Siis saad ta jälle tagasi, täiesti terwelt!

Karl. Ei, ei ma ei suudaks seda kannatada.

Leida (tasa Karlite). Armukade, mis?

Karl. Maeruwäärt! Mina armukade? See pole ju kardetaw!

Wares. Ja muidugi mitte, põrmugi! Au-
sõna! Minul pole seda pealehakkamise närwi — puudub julgus — ma ei abiellu wist kunagi.

Leida. Ja tädi?

Wares. Tädi sõidab kolme nelja päewa

pärast jälle minema — ta tahab üksnes näha minu naist. (Kurwalt.) Minu naist!

Leida. Meie ei wõi seda waest meest ometi hätta jätta.

Wares. Saa aru, armas sõber!

Karl. Mitte juttugi!

Leida. Karl, ole otjekohene, ja kardad!

Karl. Mina? Mis asja, naeruwäärt!

Wares. Siis oled nõus?

Karl. Olgu! (Kätteleb.) Olen nõus. Mängige siis härra ja proua Warest aga — ainult tädile! Ja mina mängin Lullikatku peremeest!

Wares. Aga — ainult oma äiale!

Karl (noomides). Inimene Wares, millisesse kimbatusse ja mind ajad! Ei mõista õigel ajal wõtta naist! (Pöördub ette.)

7.

Tillurein (astub sisse, teda ei märgata. Kesfelt).

Wares (Leida täht suudeldes). Armas proua Riigi, te olete ingel! Ma olen teile wäga tänulik! (Suudleb täht.)

Tillur. No wast jätate nüüd järele?

Leida. Kuidas? Juba tagasi?

Tillur. Ja, wõi tulin soovimatul ajal?

Leida. Wastupidi, armas isa! (Käägib edasi Waresega.)

Tillur. (Karlile taha). Kes see siis on?

Karl. Wabanda! (Ehitleb.) Härra Enn Wares — minu äi Tillurein.

Tillur. Rõõmustab mind.

Wares. Mind samuti.

Karl. Üriasjad aetud, armas isa?

Tillur. Mitte täiesti, ootan siia weel üht teadet.

Wares (tes jutlenud Leidaga). Ma ei tohi teid kauem eksitada.

Leida. Kuidas, tahate juba minna?

Wares. Ja, sõidan järgmise rongiga Lullifattule!

Tillur. Lullifattule?

Karl (wähele rääkides ja Waresele märku andes). Walitseja Lullifattult.

Tillur. Ah, ah, ah. (Lahkujeta.) Teie olete see kuulus walitseja?

Wares (lollilt). Mina olen see kuulus?

Karl (talle märku andes). Ja.

Wares (mõistes). Ah nii? Ja muidugi, see olen mina.

Tillur. No kas teate, nina püsti ajada teil ei maksa.

Wares. Kuidas nii?

Tillur. Minu wäimees langetas enne mõned märkused tema talu juhtimise kohta, noh. . .

Karl. Mis?

Tillur. Muidugi — wõõraste inimeste üle, et wõetaks mis wõtta saab. Et (rõhuga) walitseja wähe hoolib — toad niisted ja aed raisus — mäed ja sood —

Wares. Kuule, Karl, sina oled seda öelnud? See on ju uskumatu!

Tillur. Sina? Te ütlete minu wäimehele sina?

Karl. Ja, meie oleme sõbrad.

Tillur. Ah nii! Nüüd on mulle nii mõnigi asi selge! Ja, ja niisugune wahforkord pole

Kunagi hea. Kus puudub aukartus, seal pole kunagi korda. Oma teenijatega ei olda sina peal.

Leida. Ah isa, nemad tunnewad teineteist juba ammu.

Karl. Oleme kooliwennad.

Tillur. Selle wäitese wahega, et sina õp-
pihid ja teie nähtawasti mitte — eks ole?

Wares. Midagi — mitte midagi.

Tillur. Nu ja — ega ta muidu poleks
ainult lihtlabane walitseja, kuna Karl on adwo-
kaat ja riigiametnik. Teie olete logeleja ja lipit-
sete ainult naiste ümber.

Wares. Mina? Just wastupidi. . .

Tillur. Seda ma juba tunnen! Ja kui
läheb räbalasti, tullakse mõne sõbra-kooliwenna
kaela ja elatakse päewast päewa muretult. Nõnda
peabki minu Lullikatku minema raisku.

Wares (tähendab pildile). Wabandage lah-
kelt, aga waadake kord minu talu! :

Tillur. Teie?

Wares. Ei — tema talu! (Karlile näidates.)

Karl. Ja muidugi — kui Wares ütleb
tema talu — siis mõtleb ta sellega ikka minu
talu!

Tillur. On näha jah, et ta ei osta minu
ja sinu wahel wahet teha.

Wares. Waadake, joonistasin selle pildi
otse looduse järele.

Tillur. Teie joonistasite?

Wares (arast). Jah — wahete-wahel —
kui lubate.

Tillur. Muidugi luban! Joonistada — maalida. Olete — muusikamees?

Wares. Ja, ma mängin vähe wiulit — nii väiksel.

Tillur. Seda võib arvata — mängib wiulit! (Karile.) Seal oled ja küll ilusa welle majja sokutand!

Wares. Kuidas nii?

Tillur. Kuidas nii? Kas teie arwate, et wiulipoognaga kartuleid mullatatakse? On tõesti huwitaw fõrd näha wäimehe talu. Rõõmustan juba ette!

Wares. Oh, palun wäga!

Tillur. Tahaksin enne sööki pesta käsi!

Leida. Sealte leiad kõike, mida tarwis, isa. (Näitab pahemale.)

Tillur. (pahemale ära).

Karl. (ärritatult). Ei — ma ei suuda mängida seda kometit lõpuni! Mi käib mulle närwidele.

Wares. Mulle ka! Kõle inimene! (Leidale.) Wabandage, armuline proua!

Leida. Ärge wabandage, mindki teeb ta närwiliseks. Kui ainult teaks, kuid teda takistada sõitmast Lullitatkule?

Karl. Kões! Ta peab kihutama Wisjuwerre tagasi!

Leida. Sealte ta praegu ju alles tuli!

Wares. Miks peaks ta minema tagasi.

Karl. Tuleb leida põhjus! Dota, jooksen restoraani ja luiskan läbi telefoni täpselt samuti, nagu ta ise seda tegi.

Leida. Tore mõte, aga mida?

Karl. Wisjuweres on murtud sisse!

Ware. Hiilgaw! Tee kähku!

Karl (tsestelt ära).

Leida. Hea mõte! Isa sõidab tagasi ja nii wõime teie tädile mängida abielurahwast.

Ware. Olete taewalik, armas proua Riigi!
(Käesuudlus.)

8.

Tillur. (pahemalt). Sa taewas, see pois on krooniline käelakkuja. (Kõwasti.) Teie walitseja, kas teil pole seal talus teha midagi?

Ware. Ja — ei, nagu öeldud. . . (Waatab telefoni.)

Leida. Ma palusin härra Warest endale seltsiliseks. (Waatab telefoni.)

Tillur. (kõrwale). Sel poisil teen ma weel käesuudlemise eest jalad alla! (Telefon heliseb.)

Leida ja Ware (waatawad teineteise otsa).

Tillur. (Leidale). Teile kõlistatakse.

Ware. Ei, see puutub teisse, härra Reinutill! . . .

Tillur. (wihaselt). Tillurein! (Kõrwale.) See Näruwares ütleb mulle Reinutill! (Kõwasti.) Kust teie seda teate, kellele siin kõlistatakse? — (Wõtab toru.)

Ware. Seist et — seist et teie alati ise telefoneerite.

Tillur. Bidage suu, kui mina ise telefoneerin. (Torru.) Mis? Palun selgemini. . . Ja ja ma kuulen — sissemurtud — kuhu? Isfand — kuna? Täna öösel — kõik rööwitud — ma pean kohe sõitma sinna — kes kõneleb?

Wares. Wißt Wisfuwere politsei!

Tillur. (wihafelt). Ärge toppige end minu asjadesse! See tõbras farjus kah kõrwad luffu. (Paneb toru ära.) No nüüd on lugu lahti! — (Leidale.) Mind on tehtud täna öösi paljaks.

Leida. Do, siis pead ja sõitma tagasi Wisfuwerre?

Tillur. Muidugi. (Waatab tella.) Ja — ma jõuan parajasti bussile.

Leida. Jah, ruttu, ruttu!

Tillur. Kiirelt minu asjad! (Waresele.) Teie tooge auto ja wiige asjad alla.

Wares. Jah kähku, ma teen kõik, et te aga saaks kiiremini minema!

Tillur. Rahju! Oleksin nii meeleldi tahtnud näha teie mõisajüdant. Noh, pildi wõtan wähemalt kaasa!

Wares (tiirustades). Ja! Palume! Minult kiirelt minema!

Tillur. Tä nawu ei saa ma wißt enam teile tulla, aga aasta pärast!

Wares. Meie ootame teid iga päew, aga minge nüüd juba minema!

Tillur. (wihafelt). Mispärast siis just teie mind taga kihutate?

Leida. Ta kardab, et sa jääd bussijst maha.

9.

Karl (testelt). Kuidas? Mis? Sina tahad lahkuda? No kuule, seda ei saa.

Tillur. Ma pean, lapsed! Leida seletab sulle kõik. (Ütigutatult.) Ela hästi! (Sütleb Leidat.)

Jumalaga! (Süleleb Karli.) **Jällenagemiseni!** (Süleleb kiirelt Wareft, märtab effitust ja tõutab Warese kätu eemale.) **Wõtku pagan, ärge tükkige igale poole ette! Wõtke parem minu pakid! Jumalaga, lapsed!** (Ära.)

Wares (kohwritega järele).

Leida ja Karl (lehwitawad taskurättidega). **Jumalaga isa — head reisi!** (Purstawad naerma ja langewad teineteise kaisju.)

10.

Tillur. (tuleb tagasi). **Ärge nutke, lapsed!**
Leida ja Karl (hakkawad nuuksuma rätikuid näole surudes).

Tillur. **Ma ifka tulen wißt weel tänawu — siis jään Lullitatkule kuuks ajaks.**

Leida ja Karl. **See on liig!** (Nuukjuwad waljumini.)

Wares. **Tehke kiirelt, härra äiapapa!**

Tillur. **Wanasarwit ise on te äiapapa, mitte mina! Siis minge juba ford ees!** (Tõutab ta ukselt.) **Elage hästi! Teie õpite mind weel tundma, kui tulen Lullitatkule. Ma teid juba õpetan!** (Ära.)

L a w a r i e.

Teine waatus

Lullitattul sama päewa õhtul. Taga rõdu, millel käigud paremale ja pahemale. Taga pahemal nurgas lah-tine üldsissekäit. Pahemal ees tädi tuba, pahemal taga Warese tuba, paremal taga Riigi tuba. Laud ja toolid. Pahemal ukse kõrwal liituw seinawari.

1.

Wares (istub laua juures ja õpib raamatust üksi-tuid lauseid).

Karl (pahemalt tagant). Kas minu naine weel tagasi pole?

Wares. Ei. „Amori nool tabas mu sü-dame“ . . .

Karl. Mis?

Wares. Ei midagi — ma õpin peeneid kõnekääne.

Karl. Raamatust kohe?

Wares. Sa imestad! Sina oled wilunud elumees, mina aga olen naiste ees abitu, kuid tahaksin sinuga wõistelda.

Karl. No waata, waata! Ega ja ometi pole hakanud armastama.

Wares. Ei, ei! Aga õppimata ei oskaks ju õelda ju naisele wiisakusi.

Karl. Seda pole ju tarwiski.

Wares. Ma mõtlen sinu naist kui minu naist!

Karl. Selle wastu protesteerin.

Wares. Aga mul tuleb tädi ees mõndagi oma naisele õelda. Näiteks: „Kui ilus on elu,

seft et fina ilmas oled!" Seda wõin ma sama-
hästi öelda tädilegi.

Karl. Päranduse mõttes.

Wares. Do, ilusaid lauseid on selles raa-
matus! (Loeb.) „Dõl ja päewal igatsen ma teie
juurde!“ Ütle mulle, kas ma wõin alati oma
naisele . . .

Karl. Minu naisele!

Wares. No ja, sinu naisele: „Sa oled
ingel!“ öelda?

Karl. Esiteks ei ütle abielumees oma naisele
kunagi ingel, sest et naine seda pole, ja teiseks
ei meeldi mulle terwe see armastuse mängimine.

Wares. Mu jumal, pean ometi harjutama.
Tädi wõib ilmuda paari päewa pärast ja siis
tuleb näidata, et elame kui tuwikeste paar.

Karl. Wäike Lulu „Walgest Kasjis“ oleks
sama ülesandega tulnud toime palju paremini.

Wares. Ta oli aga ära sõitnud. Jätsin
talle küll kirja, milles kõit seletasin.

Karl. Kuidas? Seesugusest asjast ei kirju-
tata, waid räägitakse suusõnal. Oleksid pidanud
ootama, mitte aga lobisema kõike wälja minu
naise kuuldes. Nüüd olen klemmis.

Wares. Sina? Kuidas nii, sinu äi sõitis
ju tagasi Wisjuwerre.

Karl. Uga sinu tädi tuleb ja mina pean
murdma pead, kuidas teha ta elu siin õieti libedaks.

Wares. Sa tore hing! Oled juba midagi
leiutanud?

Karl. Wõin wedada isegi kihla, et ta kihus-
tab kahekümnenelja tunni pärast minema.

Wares. Siis saaksin lõppeks rahu!

Karl (wõtab taskust wäitese pudeli). Säh, nuu-
juta! (Soiab pudeli Waresse nina all).

Wares. Püüi pagan, see on ju karbool!

Karl. Üsna õige, karbool. Sellega parfü-
meerin ma ta õige tublisti.

Wares. Uhaa, see teeb talle jalad alla!

Karl. Ja siis saagisin ma ettewaatuse mõttes
ka tema woodriraami läbi.

Wares. Mis? Sa oled. . .

Karl. Ja muidugi! Woodi on küll mokas,
aga mõju tuleb seda toredam. Rujuta ainult,
kuidas tädi kufub suure mürtjuga.

Wares. Taewalik! Suurepärane! Sa oled
hea inimene — aus inimene! (Raputab tätt.)

Karl. Dhoo — see pole weel kõik!

Wares. Weel mitte kõik? Aga ta jätab
mind sel kombel wiimaks pärandusest ilma?

Karl. Mis sellest? Beaasi, et saame tast
kiiresti lahti. Ei sõber, kauemaks kui 24 tunniks
ma oma naist ei laena!

Wares. 24 tundi! (Dhates.) See oleks ju
ainult üks öö ja päew!

Karl. Minult päewaks, kas mõistad, mitte
ööks! Küll ma sulle näitan ööd!

2.

Leida (tuleb wäljast, kübar, päiksewari ja kimp
põllulilli käes).

Karl. No ometi!

Wares. Sealt tulebki meie naine!

Leida. Härra Wares, teie Lullitattu meel-
dib mulle wäga.

Karl. Sa olid enam kui tunni põllul.

Leida. Kui Lullitattu perenaine pidin

ometi õppima tundma oma talu. (Waresele.) Eks ole, armas mehefene?

Wares. Kuidas, palun? Ah ja — muidugi, armas naisufene!

Karl. Jätke see jant. Doodake, kuni tuleb tädi.

Leida. Siis on hilja. Me oleme alles liiga wormilised. Härra Wares pole seni mind isegi sinatanud.

Wares. Oh ei — mul pole selleks julgust.

Karl. Ma ei soowitaks seda üleüldse!

Leida. Ah nii? Ja kui tädi on siin, annab härra Wares end esimese lausega ära? Väike harjutus ei tee kahju.

Wares. Ja muidugi — harjutame siis, palun!

3.

Toomas (tuleb aidast, karp käes). Wabandage!

Karl. Aha! Noh, kas köit?

Toomas (näitab karbile). Siin sees.

Karl (wõtab karbi). Lubage.

Leida (uudishimulikult). Mis see on?

Karl. Rohi tädide wastu. (Ära paremale.)

Toomas. Teile tõin kah midagi. (Annab Waresele kirja.)

Wares. Kiri? Miks sa ei annud seda warem?

Toomas. Tahtsin küll, kuid härra Riigi saatis mind hiirt püüdma.

Wares ja Leida. Hiirt?

Toomas. Ja — ja rohuritsikuid, tigusid, konni, noh neid sai kiirelt, aga hiir, see wõttis aega.

Leida (Waresele). Aga teie ei loegi kirja?

Wares. Ei — mul on säärane hirm. (Wab kirja ja heidab allkirjale pilgu). Jah, see on tädilt! Süda wärioseb! (Loeb.) „Tulen täna kuuese rongiga. Tädi Wiiu.“ Seal nüüd on, ta tuleb! Kõle!

Leida. Ja pealegi kuuese rongiga — siis on wiimane aeg.

4.

Karl (tuleb tagasi).

Wares. Ja muidugi! Hobune ette! Ruttu!

Thomas (ära).

Leida (Karlile). Härra Warese tädilt tuli kiri.

Wares. Weerand tunni pärast on ta siin!

Karl. Tulgu, mina olen walmis!

Wares. Sina? Aga mina? Nimus ütleb mulle et tädi mu pettuse paljastab.

Leida. Ärge kaotage julgust! Teil on ju naine, kes hoiab wahwasti teie poole.

Wares. Mul on naine, kes hoiab wahwasti minu poole?

Karl. Minu naine!

Wares. Ütleme parem: meie naine — oluford ei kesta ju kaua.

Karl. Ei — selle eest olen hoolitsenud. (Waresele.) Too ta aga jaamast! Wahepeal annan oma naisele tarwilikke näpunäiteid, kuidas end tuleb hoida.

Wares. Ma mõtlesin — sinu — minu — meie naine sõidab ühes minuga jaama.

Karl. Sõida aga üksi.

Wares. Üksi? Siis kõnelen tädile kindlasti rumalusi. Tädi on ju nii nõudlik.

Leida. Waresel on õigus — ma sõidan kaasa!

Karl. Bea! Üks silmapilk! Sinu tädi küsib muidugi, kes mina olen. Kes ma siis olen?

Wares. Kust mina tean! Tean waewalt, kes ma ise olen.

Leida. Isa jaoks olite teie meie walitseja, ja tädi jaoks (Karlile.) oled sina meie walitseja.

Wares. Jah, sina oled meie walitseja!

Karl. Lollus! Mul pole põllupidamisest aimugi. Ma tänan — mina mõisawalitseja! Kes oleks seda mu hälli ees laulnud!

Leida. Ah, sõprade asi!

5.

Toomas (tuleb). Hobune on ees.

Leida. Lähme siis kähku.

Wares. Kuule, Toomas, me sõidame nüüd jaama tädile wastu. Väike nali — seni kui ta wiibib siin — tuleb proua Riigit pidada minu naiseks ja härra Riigit meie walitsejaks.

Karl. Uga mis mõtlewad inimesed?

Leida. Mitte midagi — (Karlile) sest walitseja-isand on nii lahke ja hoiab kõik inimesed sada sammu tädist eemal. (Waresele). Eks ole, armas mees?

Wares. Ja muidugi, kallid naine!

Leida (pöördub minema). Jällenägemiseni, walitseja-härra!

Wares (samuti). Head päewa, härra walitseja!

Karl (wiha alla surudes, rusikas käsi). Minge põrgu!

Leida (naerdes). Ei — ainult jaama! (Waresega üle rödu pahemale poole.)

Karl (tõneleb enesele). Uskumatu, naerawad mulle näkku! Bagana lugu! (Kõwasti Toomale.)
Baha lugu, mis?

Toomas. Pole wiga, walitseja-härra, tädi ei jää kauaks.

Karl. Ei — ei jää! Ja kui muu ei aita, ronin öösi kodukäijana tema tuppä.

Toomas. See mõitaks kindlasti, härra walitseja!

Karl. Mis niisugusel walitsejal õieti teha on?

Toomas. Juhatab inimestele töö kätte ja pärast ratsutab hobuse seljas ringi. Kas pean kõrwi panema sadulasse?

6.

Barfa ja Rita (tulewad.)

Karl. Hea küll! Pange siis kõrbi sadulasse — jah.

Toomas. Hästi, walitseja-härra! (Taha pahemale ära.)

Barfa ja Rita (on kuulnud wiimaseid sõnu, astuwad lähemale.)

Karl (enesele). Bagana pihta, wõõrad!

Barfa. Ee, wist küll walitseja, kui mu kõrwad õieti kuulsid?

Karl (kõrwale). See puudus weel! (Waljusti.)
Nõnda küll — mul on au. (Ejitledes.) Riigi, hm, hm — walitseja Riigi.

Barfa. Wäga rõõmustaw! (Ejitledes.) Andres Barfa, erufindral.

Karl. Wäga rõõmustaw!

Parfa. Minu tütar Rita. Härta Warejt pole kodus?

Karl. Ei — tal on kahtlemata wäga kahju, kuid ta pidi sõitma jaama tädile wastu.

Rita. Näed isa — see oli jüiski tema. Sõitsime üksteisest maanteel mööda. Tema sõitis ühe daamiga.

Karl. Üsna õige — minu teada minu teada — — ja

Rita. Noore ilusa daamiga.

Karl (meelitatuselt). Ja — ee — see noor ilus — noore ilusa daamiga.

Rita. Ta silmad olid ka nõnda oma daami kiindund, et ta meid tähelegi ei pannud.

Karl (armutadedalt). Tõesti? Riisjugune poisj! Küll ma ta silmad lahti löön! Wabandage!

Rita. Mis see jüis teisse puutub, härta walitseja?

Karl. Do — ei midagi — ma imestan ainult, kuidas wõib teist tähelepanematult mööda sõita.

Parfa (Ritale). Weider walitseja! (Kõwasti.) Ja — ja meie elame jüin lähedal Woore mõijas — autasukoht.

Rita. Kuurordid ei meeldi mulle. Siin on lihtne wõltsimatu maaclu närwidele nii kojutaw.

Parfa. Praegu teeme wäikeje ringsõidu naabrite keskel ja palume neid täna õhtuks endi juure õhtusõõgile.

Rita. Kas härta Wares tantjib?

Karl. See? Ei tantji üldje. Aga küllap ta õhtul tantjib — annan talle õpetus.

Rita. Teie?

Barfa. Ma! Teie olete ka tantsumees?

Karl. Mitte just wäga aga wahetewahel — nii teiste soowil.

Barfa. Siis wõib süinne majapidamine olla üsna lõbus! Roh, olgu peale. — Ja õelge, härra walitseja, Lullitattu on jälle laienenud? Härra Wares olla kuuldawasti ostnud naabritalu ning liitnud oma maadega. Ta soowib nähtawasti alustada suurmaapidamist.

Karl (tõrwale). Mitte aimugi! (Kõwasti.) Ja seda küll, ja muidugi.

Barfa. Wäga ilus. Õelge õige, härra walitseja, kuidas teie kunstwäetise peale waatate?

Karl. Kunstwäetise peale? — Kui sõnniku peale.

Barfa. Ma arwan, kas te rohkem kunst-sõnnikut wõi laudasõnnikut tarwitate?

Karl (limbus). Ja — see on nimelt nõnda — kui lauda sõnnikut kunst saada, siis tarwitame muidugi kunst-sõnnikut.

Barfa. Hm! Muidugi! Mille peale te kõige rohkem rõhku panete, kas wilja-, looma- wõi linnukaswatuse peale?

Karl. See on selle järele, mida kõige rohkem kaswab.

Barfa. Hm! Mis te peekonist arwate?

Karl. Wäga raswane liha.

Barfa (Ritale). Weider walitseja! (Kõwasti.) Meil on weel wäike käit teha.

Rita. Loodame tagasiõidul härra Waresega kokku saada isiklikult.

Barfa. Kuidas? — Hm! — Ja muidugi.

Karl. Minu sõber — (parandades) peremees rõõmustab kindlasti wäga.

Barfa ja Rita (üle rödu paremale ära).

Karl. Ma ei uskunudki, et tunnen põllu-
majandust sedawõrt hästi.

7.

(Wiiu, Leida ja Wares tulewad üldkäigust, nende
järel Toomas, kes wiib pakid tuppä.)

Wares. Siin siis me oleme, armas tädi
— seal sinu tuba. (Mäitab paremale poole.)

Leida. Teie kübar, armas tädi.

Wiiu. Nüüd lähed mul meel pahaks —
ikka teie ja teie! Kas sul siis nii raske on tädile
sina õelda?

Leida. Ma püüan.

Wares. Jah, küll ta püüab, armas tädi!
Eks ole, armas proua — ee — armas naine.

Karl (taja Waresele). Kuidas läks?

Wares (taja). Hiilgawalt! Ta ei märka
midagi. Ma ütlen sulle — meie naine on ingel!

Wiiu (Leidale). Kellega sinu mees räägib?

Leida. Wabanda, armas tädi — (esitledes).
Meie walitseja, härra Riigi.

Karl (kummardub. Teenija toob waagna lauale ja
lahkub.)

Wiiu (silmitsedes Karli, Waresele). Sinul on
walitseja? Seda ma ei teadnud. Warem said
toime omal jõul.

Wares. Ja. Kas tead — nüüd on lugu
teine —

Wiiu. Uhaa! Et rohkem aega oma wäikse
naise jaoks wõita, oled palganud walitseja. No
muidugi — kui nii noorelt astutakse abiellu, siis
tahetakse ainult sülelda ja suudelda, kuigi praegu
teete sääräse kohmetu näo ja seisate teineteisest
eemal.

Wares. Kui sa arwad, kallis tädi, siis wõime ju teine teise ligi seista. (Karlike). Eks ole? Me wõime?

Karl. Minul ei ole midagi selle wastu.

Wiiu. Teil selle wastu? Sest jutust ei saa ma aru. (Leidale.) Sinu mees on wist sinusse wäga armund?

Leida. Ma ei tea, ma arwan.

Wiiu. Kuidas? Sa ei tea! Ma arwan, seda tuntakse. Kui ta sinuga abiellus, pidi ta ju olema kõrwuni armund.

Leida. Seda ma ei usu, armas tädi.

Wiiu. Mul on tõendus! (Waresele.) Sina kirjutasid mulle seekord, et sinu naine on blond. (Leidat osutades.) Ta on ju tõmmu!

Wares. Ja muidugi — mustlaseblond! See tähendab, seekord oli ta blond — nüüd on ta brünett.

Wiiu. Mis? Wärwitud? Aga ma poleks uskunud et sul on nii hea maitse. Sinu Luise on tore naine.

Wares (küsivalt). Luise?

Karl (imestades). Sinu Luise?

Leida. Misugune Luise?

Wiiu (Leidale näidates). Noh see seal!

Wares. See seal on Luise?

Wiiu. Sa kirjutasid ju mulle, et ta nimi on Luise.

Wares. Muidugi — warem oli ta nimi Luise, aga nüüd, kus ta juukseid wärwib on ta nimi — (tasa Karlike). Kuidas on meie naise nimi?

Karl (tasa). Leida.

Wares (fõwasti). Leida — see — jah — tal on nüüd kaks nime!

Leida (Wiinule). Ta on päris segane — rõõmust. (Wahpeal on laud taetud.) Tulge, armas — tule, armas tädi — wõtame natuke õhtu-oodet —

Wares. Sa tõid reisilt kindlasti hea isu kaasa. (Istutakse lauda.) Kas lubad, et ka meie walitseja kaasa einetab?

Wiiu. Ja, kui see siin on nõnda kombeks, la! tuleb.

Karl (kibedalt). Ja muidugi, armuline proua, Lullitattul on see nõnda kombeks.

Leida. Karl — wabandage — walitseja kuulub meil, nõnda öelda, perekonda.

Wiiu. Wõi nii! Imelik! Seda kuulen ma esimest korda. Säärast wõib küll sündida üksnes Lullitattul.

Wares. Tädi, räägime nüüd Käreweref.

Karl (tallab klaasi).

Wiiu. Just wastuoksa — räägime Lullitattust. Käreweref ei taha ma kase nädala jook-ful midagi kuulda.

Karl (üles hüpates). Mis? Kaks nädalat?

Wiiu. Kuidas teie mõtlete, walitseja-härra?

Wares. Ta mõtleb, kas ainult kaks nädalat!

Leida. Uskujime, et jääd vähemalt kuus ajaks. Rõõmustajime juba ette — Karl ka — wabandage — tahtsin öelda — walitseja ka, eks ole?

Karl. Ja muidugi — ma olen selle jaoks kõik juba ette walmistand.

Wiiu. Minugipärašt — kui te just tahate — wõin olla kolm nädalat, aga mitte ühte päewa rohkem.

Karl (tädi selja taga ähwardades). Noh, seda weel näeme!

Wiiu. Aga ütlege mulle lapsed, kus ja kuidas õppisite teineteist tundma?

Wares. Kas ma sellest sulle ei kirjutanud?

Wiiu. Ei, mitte sõnagi.

Wares (tõrwale). Päris õnn! (Waljusti.) Noh — mina nägin oma naist, see tähendab, seekord ei olnud ta weel minu naine — noh — mina nägin teda — ei, tema nägi mind — meie nägime üksteist —

Wiiu. Teie nägite üksteist!

Karl. Nad nägid üksteist jää peal.

Wiiu. Ah! (Waresele.) Sina uisutad?

Wares. Jah, aga ainult talwel. Ma uisutasin seal. —

Leida. Mina uisutasin ka seal.

Wares. Jah — meie uisutasime mõlemad seal —

Wiiu. Noh — ja edasi?

Wares. Jah, me uisutasime ikka edasi ja tagasi ja äkki põrkas ma ühe jäätüki — jäätüki — kofku — kufun maha —

Leida. Just minu jalge ette —

Wares. Üsna õige — ma põlwitasin forraga oma naise ees — see tähendab, seekord ei olnud ta weel minu naine. Ja selle juures ütlen ma. (Loeb raamatust, mis tal käepärašt laua serwal.) Minu preili, teie olete ingel! Kas teie ei wõiks

mulle öelda, misjugune tee teie südame juure wiib?

Leida. Mina sirutasin temale käed wastu.

Karl. Musu — kaisutus, ja kihlus jäätüki peal — oligi walmis.

Wiiu (Kariile). Ah! teie olite ka seal juures?

Leida. Tema see oligi, kellega ma kokku sattusin, s. t. pörkasin!

Wiiu (Waresele). Do, oma õnne eest oled sa tänu wõlgu walitsejale?

Wares. Jah, tema abita poleks mul naist.

Wiiu. Jaah? Mulle näib, sa oled oma naise wastu weidi külm.

Wares. See on tagajärg sellest kihlusest jäätükil.

Wiiu. Te pole minu juuresolekul teineteist kordagi suudelnud!

Karl (Waresele ähwardades). Katsu aga.

Wares. Ei — ma ei katsugi.

Wiiu. Ma usun, te olete tülis. Rumalus! Leppige ära. Noh — suudlus ja — lõpp!

Karl (ähwardades). Katsu aga!

Leida. Aga, armas tädi —

Wiiu. Ma jätan teid üksi. Eks ole, walitseja-härra, me jätame nad üksi?

Karl (tasa). Ei tule meeldegi! (Waljusti.) Teie järele, armuline proua, teie järele. (Väheh tahapooles ja räägib tasa Leidaga.)

Wiiu (tõrwale). Mulle näib, siia olen tulnud õigel ajal. (Waresele.) Kuule, see walitseja on minu naise sabas finni. See ei meeldi mulle. Kas sinus armufadedust ei ärka?

Wares. Ei — mitte põrmugi! Usaldan Karli täesti.

Wiiu. Mina mitte. (Kõwasti Karlile.) Walitsejahärra, palun teid endaga kaasa — tahan waa-
delda õepoja majapidamist.

Wares. Aga seda wõiksin ma ju ise teha palju paremini.

Wiiu. Ei — ei, sina jääd oma nooriku juure!

Karl. Ma ei tea, kuis see teile just sobib — näiteks sõnnikulehk. . .

Wiiu. Ei tee wiga, olen niikuinii lõhnaõlide wastane.

Karl. Ah, kuidas?

Wiiu. Mina armastan ainult terawaid lõhnu, hullumoodi meeldib mulle näiteks eetri lõhn.

Karl. Eetri lõhn! (Kõrwale.) Siis pole minul oma karbooliga midagi peale hakata!

Karl ja Wiiu (taha pahemale ära).

Wares. Mida sa kosta, tädi nuusutab eetri-
lõhna heameelega!

Leida. Peame proovima teiji abinõusid. Karbooliga teda majast wälja juba ei saa.

Wares. Kui oleks telefon, teeks nii nagu teie ijaga.

Leida. Waene isa, ta sõidab nüüd Wisu-
were poole! Aga teie tädi on õieti tülikam.

Wares. Andestage, et teid seadsin säärasesse olukorda.

Leida. Ah, kui see ainult minusse puutuks — pole lugu nii täbar.

8.

Tillur ein (reijipatid käes, ilmub rõdule).

Wares (suudleb Leida tätt). Kui hea te olete — ingel — mis ma ütlen — taewaingel!

Tillur. (tuleb tasa lähemale).

Leida. Kui Karl poleks mitte nii armu-
fade —

Wares. Ühe käesuudluse pärast wõib teie
mees —

Tillur. (Waresele). Teid uksest wälja wijata!

Leida. Jaa, sina siin!

Wares (ühel ajal). Rõige wägewam!

Tillur. Ma eksitan küll, aga see rõõmustab
mind! (Waresele.) Teid midugi ka?

Wares. Koledasti! (Rõrwale.) Nüüd tuleb
alles sagin!

Leida. Aga kuidas ja nii ootamata Lull-
kattule sattusid?

Wares. Ma arwasin, et te juba ammugi
olete Wisjuweres.

Tillur. (toorelt). See oleks teile mokka
mööda! Õnneks hilinesin bussile, siis telefoneeri-
sin Wisjuweresse. Mõtelnge ometi, terwes loos
polnud sõnagi tõtt. Minu majas polnud mingit
sissemurdmist.

Wares. Polnud?

Tillur. Ei mitte mingisugust.

Wares. Aga te rääkisite telefoni juures ise!

Tillur. (pahaselt). Waleühendus! (Leidale.)
Siis istusin kohe rongile ja sõitsin siia, et teid
üllatada. (Põlguga Waresele.) Ja nagu näete, on
see mul ka õnnestunud.

Wares. Do ja, see on teil õnnestunud.

Leida (Tillur. mudastele saabastele tähendades).
Sa tulid ehk koguni jalgsi jaamast siia?

Tillur. Ja, kuidas siis muidu; siia pesa
ei käi ju ühtki busji. Aga nüüd puhkan ma ta
siin kolm päewa!

Wares. Ah! (Kohkub oma häälest.) See on
teist ilus!

Tillur. Kas ma teie käest küsisin? (Leidale.)
Ühe toa minu laoks ikka leiata?

Wares. Ma annan teile oma toa. (Pahemale
näidates.) Palun, siin, kui soovite. (Tahab awada ukse.)

Tillur. Tänan, ärge, waewake ennast ja
ärge laste end hoida finni. — Teil kui walitse-
jal on wist wäljas üht-teist diendada.

Wares. Ja muidugi — head päewa!
(Kõrwale.) No, see puudus mul weel! (Taha pa-
hemale ära.)

Tillur. Waata nii — sellest oleme wabad!

Leida. Mis sul ta wastu on, isa?

Tillur. Rahtlane tüüp.

Leida. Ekspid, isa, härra Wares on väga
armas inimene.

Tillur. Seda ma usun. Sina kaitised teda?
Leida, hoiatan sind! Teie wahel on rohkem, kui
forralitule naisele sünnis.

Leida. Aga isa, sa ei arwa ometi, et — ?

Tillur. Hea küll, ma pole pime! See iga-
wene käelakkumine ei meeldi mulle. Kus on
Karl?

Leida. Karl? Wäljas! Tal on palju
tegemist.

Tillur. Muidugi — niisuguse walitsejaga,

kes ainult naiste ümber jookseb, wiulit mängib ja joonistab.

Leida. Sa liialdad, isa, usu mind.

Tillur. Aga ma ütlen sulle, see on päewaras, naistekütt, neid ma tunnen.

9.

Karl (tagapoolt). Kuidas? On see tõsi? Sina siin! Wares ütles. Ei, kuidas ma rõõmustan!

Tillur. Ja, aga ma jään ainult kolmeks päewaks. (Teretawad.)

Karl. Minult kolmeks päewaks?

Tillur. Sellest jätkub, et sinu peenikesele walitsejale näppudele waadata.

Karl. Ja mida see waene Wares siis jälle on teinud?

Tillur. Mis? Sa küsid weel. Seda ta ei tee, mis ta kohus, ta lööb töötamise asemele tiwaripju sinu naisega. Ta on pealetükkiw ja kaswatamatu. Pead talle andma hundipasji.

Karl. Lahti lastma? Ei, see ei lähe!

Tillur. Mis? Ei lähe? Siis ütlen sulle midagi! See mees peab kaduma, wõi sa ei näe minult enam sentigi!

Karl (hõwale). Tulise pihta!

Tillur. Sa ütled ta üles!

Karl. Olgu siis — ja, ma ütlen ta üles!

Leida. Tasem! Seal ta liginebki.

Tillur. Tore, siis jätame nad kahekesi. Talita temaga wiisakalt ja lahkest. Wõta kraest kinni, ja siis — põlwega tagant! Tule Leida! (Leidaga paremale ette ära.)

10.

Wares (tuleb mahalöödud meeleolus).

Karl. Kus lugu, ma tänan!

Wares. Äi ja tädi — see wõib mölluks minna.

Karl. Mõttele, praegu lubasin oma äiale, et sulle üles ütlen! Muidu ei näe ma temast pu-nast sentigi!

Wares. Minule üles öelda? Ja mind saatis pragu tädi, et ma sulle üles ütlesin. Muidu jätab ta mind pärandusest ilma!

Karl (naerab). Suurepärane!

Wares. Sina naerad?

Karl. Muidugi, minu äi sõidab kolme päewa pärast.

Wares. Aga tädi jääb kolmeks nädalaks.

Karl. Küll sõidab juba homme! Ma pistan talle ühe konna woodi.

Wares. Ja mina panen sinu äiale siifi padja alla.

11.

Wiiu (tuleb tagant, Waresele). Kas ütlesid talle üles?

Wares. Ja! (Ära.)

Wiiu. Minu õepoeg jutustas teile, mida ma soovin?

Karl. Soowisite, et mind wallandatakse ametist? Ja muidugi!

Wiiu. Teie wallandamine sündis selleks, et wõtta teilt wõimalust segada minu õepoja abi-eluõnne.

Karl. Abieluõnne?

Wiiu. Ja muidugi — abieluõnne! Jumalale

tänu, see on olemas! Teie katse korralikku abielunaißt eksiteele wiia, nurjus seekord. Paar päewa weel ja ma oleks tulnud hilja!

Karl. Ma imestan teie terawat silma!

Wiiu. Peaks ju olema päris pime, kes see sugust asja ei näeks. Õnneks pole weel hilja — Leida armastab minu õepoega!

Karl (juhmitt). Armastab teda? Kuidas nõnda?

Wiiu. Mul on tõendus.

Karl. Tõendus?

Wiiu. Ja, alles ennest waatajin läbi luku-augu ja nägin kuidas nad suudlesid.

Karl. Pole võimalik. Nad suudlesid, ütlesite teie, nad suudlesid?

Wiiu. Ja, ning suudlewad wist praegu jälle.

Karl. Mis? Wabandage! (Suurte sammudega paremale.) Ma waatan seda warest korra!

Wiiu. Kuhu te lähete?

Karl (wihajelt). Püüsi järele. (Ära.)

Wiiu (waatab Karlile järele). Noh, ma näen ülesütlemine ei aita. Walitseja tuleb kohe minema kihutada.

12.

Tillu rein (tuleb pahemalt, märkab Wiit, peatab, teretab). Tere!

Wiiu. Tere!

Tillur. Ega ma teid ei ehmatand?

Wiiu. Mina ei ehmu nii fergesti!

Tillur. Wabandage, minu nimi on Tillu rein.

Wiiu. Painaja — Wiiu Painaja.

Tillur. Wäga rõõmustaw. (Patub Wiule istet). Olge head, olete siin wõõrsil?

Wiiu. Seda küll — wõõrsil.

Tillur. Mina ka.

Wiiu. Ilus ilm täna.

Tillur. Wäga ilus. Päike paistab nõnda ülewalt.

Wiiu. Natuke kuum — aga õhtul on armas jahe.

Tillur. Wist küll. Olete esimest korda siin kandis.

Wiiu. Esimest ja arwatawasti ka wiimast korda.

Tillur. Ilus koht, eks ole?

Wiiu. Natuke kõrwal, see raskendab küllatulekuid.

Tillur. Ahha! (Kõrwale.) Kohwitanta! (Kõwasti). Seda enam saawad noored olla oma-keskel.

Wiiu. Aga ometi, kui elurõõmus ollakse, tehakse meeleldi mõni tantsupeotene kaasa — kui ollakse noor ja ilus!

Tillur. (Wiit kõrwalt silmitsedes). Do jaa! Do jaa! Te näiksite wist üpris waimustaw wälja, kui weel tantsiksite! Aga seesuguste asjadele jääb üle wähe aega — majapidamist ei wõi jätta wõõraste inimeste hoolde.

Wiiu. See on täiesti õige, pealegi weel walitsejate hoolde.

Tillur. Walitsejate hoolde! Juba paljas sõna — walitseja — nõõrib mul kurgu finni!

Wiiu. Ja minul weel! Ma tean üht walitsejat, keda kui madu majas hoitakse.

Tillur. Ja, niisugune walitseja warastab ainult Jumala päewi!

Wiiu. Ja kui ta ainult neid warastats! Aga ta ei hooli majapidamisest üleüldse.

Tillur. Hiilib peremehe seljataga ringi — jookseb naiste järgi. . .

(Stuwad ikka rohkem üksteise lähemale.)

Wiiu. Ja julgeb koguni ausatele naistele ligi tikkuda!

Tillur. Ühe sõnaga — wurle!

Wiiu. Koer!

Tillur. Siin on ka üks niisugune!

Wiiu. Muidugi, ja weel misugune!

Tillur. Teie tunnete teda?

Wiiu. Kas ma teda tunnen?! Esimene number!

Tillur. Naistekütt!

Wiiu. Tean! Tean! Tunnen teda!

Tillur. (tõrwale). Kas sa näe — isegi teda pole ta jätnud rahule.

Wiiu. On hea, et ta siia ei jää enam kauaks.

Tillur. Ainult seaduslik ülesütlemise aeg.

Wiiu. Ah, teate seda?

Tillur. Muidugi tean. Mina olin ju see, kes seda nõudis.

(Teineteisest eemal.)

Wiiu. Babandage, walitseja wallandamist nõudsin mina!

Tillur. Teie — no see on natuke naljakas.

Wiiu (hüppab üles). Mu härra — ma ei tea, mis teile põhjust annab minu tegu naljakaks lugeda? Wõõra isiku kohta on teie kõne natuke julge.

Tillur. (hüppab üles). Wõõra? Mina? Noh, see lähed ikka paremaks! Mida kõike elus ei kuule! Wõõrad inimesed topiwad end perekonna asjadesse!

Wiiu. Noh, see on liig! Mina ei ole siin kellegi wõõras — minul on siin õigus!

Tillur. Õigus? No jelles lubate mind küll kahelda. Walitsejale ütlesin mina üles!

Wiiu. Ei, mina! Ja seda põhjustas tema lipitsemine.

Tillur. Ah! Tema lipitses teie ümber? See on kahtlemata ülesüllemise põhjus!

Wiiu. Kuulge, teie! Walitseja ei ole mitte iialgi minuga lipitsenud ja seda ma ei lubakski.

Tillur. Mispärast nõuate siis tema lahtiaskmist? Häbenege, ise juba aastates inimene!

Wiiu. Aastates inimene?! Härra! Te olete üks toores — Pulli — Jüri!

Tillur. Ja teie edew — Lehma-Viisu!

(Ägedalt teineteise kallal.)

Wiiu. Teie kaabak!

Tillur. Teie! teie!

13.

Leida (tagantpoolt tulles). Mis siin siis lahti?

Tillur. (kahmab Leidal käisest finni ja tirib ta kõrwale). Kes on see lõhwerdaja wanamoor?

Wiiu (tirib Leidat teisest käest oma poole ja wiib ta kõrwale). Kes on see jäle wanamees?

Leida. Ah — teie ei tunnegi weel teineteist? (Ehtledes.) Minu armas isa — ja meie tädi Wiiu.

Wiiu. Minu õepoja äi? Ja sihuke?!

Tillur. Wabandage — minu wäimees pole mulle kunagi õlnud, et tal on midagi täditaolist.

W i i u. Do, minu õepoeg ei ole mulle ka
kunagi õelnud, et tal on äi!

T i l l u r. Aga nüüd wõid sina lahendada
kõsimuse kes meist walitsejale üles ütles?

W i i u. Ja, laps, ütle, kes ütles walitsejale
üles?

L e i d a. Kes? Minu mees!

W i i u (ühelajal T illureinuga). Aha — minu
õepoeg! Aga mitte teie!

T i l l u r. (ühelajal W i i u g a). Aha — minu
wäimees! Aga mitte Teie! (Läheb Leida kõrwale,
tasa.) Kui kauaks see siia jääb?

L e i d a. Kolmeks nädalaks.

T i l l u r. Nii! — Wäga hea, et seda tean.
(Kõrwale.) Siis lahkun mina täna!

W i i u. Leida, sulle paar sõna. (Läheb Leidaga
teisele poole.) Kui kauaks sinu isa jääb?

L e i d a. Kolmeks päewaks.

W i i u. Ah nii! (Kõrwale.) Siis sõidan mina
täna!

T i l l u r. (kõrwale). Niisugune ninasarwik!

W i i u (kõrwale). Wana jõehobune!

(T illurein pahemale poole, W i i u paremale poole ära.)

L e i d a. Mõlemad turris — seda parem,
üks kihutab teise minema. (Ära, taha paremale poole.)

14.

(Taga pahemalt Parfa — Warejega.)

P a r f a. Tänane wäike kooswiibimine tuleb
päris omawaheline ja üsna lihtne. Ilmuwad
ainult kõige lähemad naabrid oma perekondadega.
Minu tütar palub, et ka teie tingimata tuleksite.

W a r e s. Andke andeks, aga minul on omal
külalisel — tädi Kärewereft —

Barfa. Ah — tädi tulgu ühes!

Wares. Ei! Jumala pärast! Siin on ka weel härra Tillurein — äiataat — siin —

Barfa. Teie äiataat?

Wares. Ei. Minu walitseja äiataat!

Barfa. Ah! Ta on isegi abielus. Kust te küll olete wälja otsind seesuguse pärl?

Wares. Vinnast! Vinnast, kust mujalt!

Barfa. Urwajin kobe! Põllupidamisest ei tea ta mitte mõhku, aga seda rohkem tantsimisest ja lõbust.

Wares. Ja muidugi — ja flawerit mängib ta ka wäga hästi — eriti walsse.

15.

Karl ja Rita (tulewad nähtawale).

Barfa (tasem). Mah, kui ma ei ekji, siis kuraameerib ta minu tütrega.

Wares. See oleks liig!

Barfa. Jätke ta natukeseks ajaks minu hoolde — on äärmiselt lõbus kuulda tema selletusi põllumajandusest (Karli poole, kes Ritaga jutleb.) Ja — õigus — kuidas jäi selle wilja- ja karjataswatamisega?

Karl (tõrwale). Oh issand! Nüüd olen ma pihtide wahel!

Barfa. Ja peekonsigadega? Ma tahaksin neid meeeldi näha.

Karl. Kui suwatsete sigadele teha seda au — olge head! (Tasa Waresele.) Jää siia!

Barfa. Noh, tulge, teie tantsumeister! (Karliga pahemale ära.)

Rita. Härra Wares, teie ei räägi ju midagi.

Wares. Jah, ma ei räägi midagi. (Otsib raamatust laual.) Kui ma nüüd midagi sündsat leiaksin!

Rita. Teie tulete täna õhtul, härra Wares?

Wares. Ma ei tea, kas —

Rita. Ei — ei — ei mingit puiklemit! (Naljaka walgusega.) Mina käsen!

Wares. Kui võimalik on —

Rita. Ah, tühi jutt! Kas teate ka, et teie olete selle õhtu peapõhjus?

Wares. Mina? Ah, te naljatate!

Rita. Mina käisin isale peale ja nõudsin, et ta teid, kui meie lähemat naabrit tingimata kutsuks.

Wares. Tõesti? Do! (Loeb leitud lauset.) „Mu preili! Kui ilus, et teie ilmas olete!“

Rita. Kuidas?

Wares. Lubage, et ma teie käekest nende wäheste suudlustega katan, mis mahuwad sinna peale. (Suudleb kätt.)

Rita. Kuidas? Teie suudate olla isegi wiisakas!

Wares. Mina? Do, wõin olla ka hoopis teisiti! Do — mina, mu preili — nüüd wõi mitte iialgi! (Läheb tormiliselt, unustab raamatukese lahtiselt enesele kätte.)

Rita (kohkudes). Härra Wares, palun wiige mind isa juure!

Wares. Heameelega! Kas tohin paluda? (Pakub Ritale käewarre ühes raamatuga.)

Rita (rõdule minnes). Härra Wares, kas tohin teie käest teed küsida, mis teie südame juurde wiib?

Wares. Mis? Kuidas? See lause —
teie olete seda lugenud?

Rita. Jah, olen lugenud!

Wares. Raamatust?

Rita. Ja — teie poolt märgitud leheküljelt.

Wares. Oh! (Peidab raamatu kiiresti tasku.
Ritaga üle rödu ära.)

16.

Tillurein (pahemalt, reisuwalmis).

Wiiu (paremalt, ka reisuwalmis).

Mõlemad. Wabandage!

Tillur. Teie sõidate ära?

Wiiu. Ja teie — nagu ma näen — teie ka?

Tillur. Mina ei wõi elada säärase tule-
hargiga ühe katuse all.

Wiiu. Mina tulehark?! Rahju minu õe-
pojast, et ta niisuguse sarwiku on endale saanud
äiaks!

Tillur. Do — ta teadis wäga hästi, mis-
pärast ta oma luupainajast-tädi maha salgas!

Wiiu. Mis! Ta ei pidanud seesugust äia
ülepea nimetamisewäärseks. Ja teie pärast tahtsin
ma ära sõita! Wilistan niisuguse peale!

Tillur. Mina tahtsin teie eest taganeda!
Nüüd jään alles õieti! Restku see wõi terwelt
kaks nädalat! (Kõrwale.) Ma pean aga omale
ostima teise toa.

Wiiu. Mina jään kaheks kuuks! (Kõrwale.)
Aga õepoeg peab mulle andma teise toa! (Waljusti.)
Walitsejale ütlesin mina üles!

Tillur. Ütlesite üles — mina lasen ta aga
lahti paugu pealt!

Wiiu. Seda saame näha!

Tillur. Saate näha jah! Kaswatage wõi tiritamme, mina lasen ta lahti!

Wiiu (kõrwale). Sinust jõuan ma ette, oota ainult!

(Hattab pimenema.)

17.

Karl ja Wares (rõdu pahemalt poolt sisse.)

Wiiu (tõmbab Waresse kõrwale). Kas tahad teha mulle head meelt?

Wares. Niipalju kui soowid.

Wiiu. Siis aja walitseja kohe minema.

Wares. Kohe minema — see ei lähe ju!

Wiiu. Miks mitte? Mul on abinõu — järgmisel tunnil on ta läinud.

Wares. Aga armas tädi —

Wiiu. Mul on sinu sõna. Ja edasi — ma tahan kolida teise ruumi. (Näitab pahemale poole.) See tuba on palju walgem ja awaram kui minu oma.

Wares. Aga seal magab ju Tillurein. See ei anna oma tuba käest.

Wiiu. Seda parem, siis nõuan ma õieti! (Kategoriliselt.) Mina magan weel täna öösel selles toas, wõi ma jätan su pärandusest ilma! (Sõnelowad tasa edasi.)

Karl (Tillureinule, kes teda kõrwale wiinud). Nii paugupealt tahad sa teda lahti lasta?

Tillur. Paugupealt! Seda saad sa kohe näha! Aga kui ma kauemaks siia jään, pean ma saama teise toa. Minu aken on just wastu lauta. Ma arwan, sel wanal Wiul on palju parem ruum.

Karl. Aga ei — just wastuoksa!

Tillur. Ära Iorise! Weel täna õhtul wõtan üle selle toa ja lobal lõpp! (Näitab paremale poole).

Karl. Uga tädi Wiiu ei anna seda iialgi käest!

Tillur. Siis tõsta ta wägisi wälja! Mina magan täna öösel selles toas, wõi sa ei näe minu käest sentigi! Ja nüüd saadan Waresse minema, pane tähele!

Wiiu. Palun üks sõna, härra Riigi!

Tillur. (samal ajal). Paar sõna, härra Wares!

(Tillurein ja Wares ühelpool lawa serwal, Wiiu ja Karl teiselpool, nii et Tillureinu ja Wiiu seljad wastamisi on, seletawad ägedalt walitsejatele, kus juures Tillurein ja Wiiu oma rahatasku wõtawad. Kumbki surub raha pihku oletatawale walitsejale, kes lohkunult seisawad ja sõna kuulewad.)

Tillur (lahitudes enesele). Eit nüüd wast imestab, kui wõtan ta toa.

Wiiu (lahitudes enesele). Wanamees läheb wihasst lõhki, kui kuuleb, et peab oma ruumi mulle andma! (Tillureinule.) Nägemiseni!

Tillur. Laske jalga! (Mõlemad oma tupp.)

Karl ja Wares (turtšatawad naerma).

Karl. Mind wallandati!

Wares. Mind ka! Siin äraostmise hind! Pean minema juba täna.

Karl. Mina ka! Näitab saadud raha.) Tore, selle rahaga teeme peo!

Wares. Peo naiste ja weinidega! (Tuleb midagi meele.) Juudas wõtku, tädi tahab tingimata sinu äiataadi tuba saada!

Karl. Üitore, suurepärane! Minu äiataat tahab jälle tingimata sinu tädi tuba saada.

Wares. Aga mõlemad arwawad sellega teineteist nõõgata!

Karl. Seda lõbu me neile ei keela.

Wares. Kuidas?

Karl. Me läheme ägedalt riidu ja tõstame nad wägiwaldselt mõlemad tubadest wälja.

18.

Tillurein (tulles, kärjitud). Noh, kas wõin juba üle kolida?

Wiiu (samuti ufsele ilmudes). Kuidas on lugu, kas wõin üle kolida?

Karl ja Wares (torraga koos). Ja mina ei anna järele! Mina ka! See on tädi tuba! Ei, see on äia tuba! Tädile! Miale! Seda saame näha! Seda saame näha! Ma wõtan wägiwaldaga! Mina ka! (Mõlemad jooksewad tubadesse ja kannawad pakid üle teise ruumi.)

Wiiu ja Tillur. Tubli! Tubli! Nõnda on õige! (Aplodeeriwad.)

Karl (kaotab kübarakarbi kaane ja wiimaks astub kübarasse).

Wiiu (triistab). Minu uus kübar!

Wares (tulles hulga pakidega kaotab need ja kukub ise otja).

Tillur. (wihaselt). Niiõugune saamatu wares!

Wiiu ja Tillur. (kiirelt uute tubade läwele ja hüüawad wõitjatena). Kæes! (Mõlemad ära.)

Wares ja Karl (kukuwad naerdes toolidele ja sibawad jalgadega).

19.

Lulu Kerge (tagant). Siin ma olen, härrad!

Karl ja Wares (kohuwad, siis torraga).

Wares. No see puudus weel!

Karl. Tulise pihta — Lulu!

Lulu. Mõh, ja siis? Teie olete ju päris naerukrampides?

Karl. Kuidas sina siia sattusid?

Lulu. Sinu sõber jättis mulle ju kirja. . .

Karl (esitades). Minu sõber Wares — preili Lulu Kerge. (Lulule.) Pead jalamaid jälle minema — siin ei tohita sind näha!

Lulu. Ah nii? (Waresele.) On teil juba mõni naine?

Karl. Ja, ja ruttu, enne kui sind siin märgatakse!

Lulu. Mis? Ma pean kohe tagasi pöörduma? Waewalt jõudsin siia ning kujutlesin ette, et saab lõbu laialt!

Karl. Sõidame koos linna! (Wõtab kätte alt kinni ja tahab väljuda.)

20.

Barfa (üle rõdu). Na — mul on õnne!

Wares. Dijek!

Barfa (Waresele). Mõtlege ometi — flaweri-mängija ei saa tulla. Ja kooswiibimine ilma tantsuta! — Seal tuli mul meelde, teie walitseja — (Karlile). Palun, kas te olete nõnda lahke ja tuleksite täna meile tantsuks mängima?

Karl. Mina? See tähendab — ma ei tea...

Barfa. Na — arwatawasti teie abikaasa —?

Karl. Ja muidugi — minu naine — härra Barfa!

Barfa (Lulule). Meil on täna wäike kooswiibimine tantsuga.

Lulu. Brawoo! Mina tulen kaasa! Kas

teate, härra Parfa, ma kannan ette uuemaid lööklaule.

Parfa. Ah — teie laulate?

Lulu. Ja weel kuidas!

Parfa. See on ju suurepärane! (Karlite.) Teie mängite klaverit ja teie proua laulab — ja (Waresse.) teie tantsite! Kas teate? Tulge kohe kõik ühes — minu pikkwankris on ruumi kõigile, oo palun, walitseja-proua! (Pafub talle käe.)

Lulu (kurameerides). Te olete nii armas, härra Parfa!

Wares (Karlite). Vähme kaasa, pärast meid tulgu wõi weeuputus!

Lulu. Kirju rida! Käe alt finni!

Kõik neli (käelt finni, tantsides). Oh ja pois, seda ja ei tea, kuidas sinu õnn wõib õitseda pea...

(Tubades samal ajal kostab raskatus, Tillureinu ja Wiiu karjumine.)

Lulu ja Parfa (kuulama jäädes). Mis see on?

Wares ja Karl. Ära! Ära kiiresti!

Wares (lukkab Parfa oma ees rõdult wälja).

Karl (haarab Lulu sülle ja wiib järele).

Wiiu ja Tillur. (mõlemad oma tubadest, õõriides tormawad teineteise kallale).

Tillur. (läbisaetud sängipõhja tükk käes).

Wiiu (siil rätitu sees).

Mõlemad (wihafelt). See on teie töö! Miijugune kaamel! Wana roju! Wana jõehobune!

L a w a r i i e.

Kolmas waatus

Järgmisel päewal, warahommitul. Sama dekoratsioon.

1.

Karl ja Wares (wäsinud olefus, hiiliwad ette-
waatlikult üle rödu).

Karl. Siin me's olemegi jälle!

Wares. Keegi ei näinud meid!

Karl. Kui mul ainult oma naijega ei tuleks
kõnelemist.

Wares. Mida me talle ütlesime?

Karl. Kõike, kõike, ainult mitte tött!

Wares. Ja tädi?

Karl. Tädi? Ja minu äiataat?

Wares. Taewas teab, kas nad on alles
elus?

Karl. Wast löid wastamisi teineteise surnuks!

Wares. Armas jumal!

Karl. Wõid tänada õnne, et öö nii kasuli-
kult weetsid.

Wares. Kuidas?

Karl. Ära salga ühti. Kell sai waewalt
kaksteist — kui kahises lehthoones — ja ma kuul-
sin waimude häält: „Mu preili, ma armastan
teid!“

Wares. Kuidas? Sina kuulsid?

Karl. Tahtmata! Olin õues pead jahu-
tamas ja toetusin lehthoone kõrwal wastu puud.
Ära häbene midagi. Minu soow on, et sa kohe
abielluksid ja mina saaksin oma naise jälle tagasi.

Wares. Do, Karl, nüüd, kus ma armastan,

saan - aru sinu armukadedusest — mina ei laenaks Ritat kunagi teisele!

Karl. Ah, ja oled juba nii faugel! Siis joowin õnne!

Wares. Mul on tema „ja“ sõna. Kui aga wana kindral sellest kuuleb!

Karl. Ta peabki kuulma ja juba täna. Sa tõmbad selga musta kuue, teiõiti ei jõi, sest wana kindral on weel endise traditsiooni mees — sõidad Woorele ja palud Rita kätt.

Wares. Ei, ei, ei niipalju pole mul julgust.

Karl. Kas tahad oodata, kuni mõni teine jõuab sinust ette?

Wares. Ei seda mitte. Olgu siis, ma lähen!

Karl. Tubli pois! (Kätleb.)

2.

Toomas (taga pahemalt tules). Ah siin te oletegi! No küll tegite meile muret!

Wares. Kas tädi teab?

Toomas. Ei — Tüllurein ka mitte. Mõlemad lukutasid eile ukse ja läksid wälja.

Wares. Wast sõitsid koguni ära?

Toomas. Ei, pakid on weel siin! Nad tahtsivad majapidamist waadata, kuna walitsejat enam majas polnud.

Karl. Do, ja minu naine?

Toomas. Ta sõitis linna.

Karl. Mis te räägite?

Toomas. Ja, ta arwas, et teie ka linna sõitsite. Kus te siis olite?

Karl. Woore mõisas, kindrali peol. Mina, kui klaweri-mängija minu naine, kui kabaree-laulja.

T o o m a s. Teie naine?

K a r l. Teine naine.

T o o m a s (taja Waresele). On tal faks naise?

K a r l. Ah see oli pidu! Kui ma sellele mõtlen, wana kindral keerles minu naise ümber kui mesilane!

W a r e s. Heldus! Kui ta nüüd teada saab, et me Luluga teda ninapidi wedasime, siis ei luba ta mulle oma tüdarta ialgi.

K a r l. Sellepärast ruttu Woorele. Dsi frakk wälja!

T o o m a s. Ja — aga sel riidetükil on wäike wiga — koid nurjatud on pükste kallal käinud — tubliste ülalpool põlwe on suur auk.

W a r e s. Näed nüüd! Tudengipõlwest peale on sabatuub seisnud kasutamatuks kapis — mokas! Auk — see on saatuse näpunäide.

K a r l. Auk, see on õnn! Sellest saame üle! Minul on kaasas uued mustad püksid — need aja jalga! (Toomale.) Dsi frakk ja west walmis.

T o o m a s. Jah! (Paremale ära.)

K a r l. Kohe too püksid. (Taha paremale ära.)

W a r e s. Kuidas ma ütlen seda wanale? Mitaga on lugu teine — esiteks lugesin raamatust, teiseks olime lehthoones ja seal oli pime. Aga wana, see juba lehthoonesse ei tule!

K a r l (tuleb pükstega). Siin on, riietu, ma kuulan seni teateid oma naisest. (Taha pahemale ära.)

T o o m a s (tuleb). Kõik on walmis! (Taha pahemale ära.)

W a r e s (pükstega ette paremale ära, tuleb kohe fraki ja westiga tagasi). Siin toas elab ju härra

Tillurein — kui see mind seeft leiaks! Ma tänan! Tädi toas on julgem. (Pahemale ette ära.)

3.

Tillurein (üle rödu pahemalt). See on mulle arusaamatu, kuhu wõis ometi Leida kaduda! Teda ossides sattusin ma Kärewere tädile wastu! Siin olen ma tema eest warjul. (Awab ufse pahemal pool.) Mis see on?

Wares. Oh heldus! Wabandage!

Tillur. Walitseja minu toas — häbemata! Tulge kohe wälja!

Wares. Ja jah, kohe!

Tillur. Kuulmata, eile lasksin teid lahti — andsin teile sada krooni et jalamaid lähetsite — ja täna ketsite aluspükstes minu toas!

Wares (tuleb toast wälja, pükse finnitades frakk ja west ölal. Püksid näiwad jalas liiga pitad). Teie tuba? Wabandage, eile panime teid ju sinna. (Maitab paremale.)

Tillur. Ja, eile olin ma aga seal waewalt weerand tundi.

Wares (pükse waadeldes). Liiga pitad!

Tillur. Mis?

Wares. Ma arwan pükse.

Tillur. Mis puutuwad teie püksid minusse?

Wares. Ei, aga minusse.

Tillur. Sattusin toa wahetamisega wihma kääst räästa alla kukkusin nimelt woodist läbi! Tuba niisuguse woodiga on tädile hea küll, liigagi hea, seepärast tõstsin tädi jälle tagasi!

Wares. Wõimatu!

Tillur. Mis?

Wares. Püksid liiga pitad.

Tillur. Võtku pagan teid oma pükstega, mina räägin nüüd sellest toast. (Näitab paremale.)

Wares. Ja muidugi!

Tillur. Pealegi haises seal karbooli järele. Ühes nurgas oli konn ja teises mitu tigu.

Wares. Ja muidugi!

Tillur. Wõi on see tuba loomaaed? Puidus weel ainult hiir.

Wares. Siis on see minema jooksnud — üks oli seal. Ausõna!

Tillur. Lohakas majapidamine! Teie walitseja wõimeid on märgata igal pool. Nõndawiisi wõib inimesel isu koha pidamisest warsti kaduda.

Wares. Ja muidugi!

Tillur. Heäranis, kui nii, nagu minu wäimees, koha peab jätma täiesti wõõraste hoolde.

Wares. Nuhklus!

Tillur. Kui teie sellest arusaate ja lähete —

Wares (pükstele waadates). Ei, ma ei wõi minna —

Tillur. Mis? Silmapilk lähete! Ma annan teile weel wiiskümmend krooni — aga, et ma teid kunagi enam ei näeks.

Wares. See on liig — palun jätke raha enesele — minule pole seda waja.

Tillur. Ühke on ta ka weel!

Wares. Ma lähen —

Tillur. Ometi ford!

Wares. Aga mitte sinna, kuhu teie tahate, — ma lähen kotsja!

Tillur. Teie? Seda tüdrukut tahaksin näha!

Wares. Pole tarwis näha. Ütlen teile niipalju, et ta on noor, ilus ja rikas!

Tillur. (wilistades). Rikas ka? No siis ostate muidugi, talu, et kasutada oma juuri põllumajanduslikke teadmisi.

Wares. Ostan ka — aga oma rahaga. Olen tublisti kokku hoidnud — ja muidugi!

Tillur. Kokku hoidnud? Misjugune häbematus! Kokkuhoidmiseks nimetab ta seda! (Pahemale ette tuppä ära.)

Wares. Kui ma nii (pükstele waadates) Woorele lähen, naerdakse mind wälja!

4.

Karl (tuleb üle rödu, pahemalt). Mis? Pole weel walmis?

Wares. Püksid on pikad.

Karl. Ja, täitsa õige, nii ei saa asja!

Wares. Eks ole saatuse näpunäide?

Karl. Jäta saatuse rahule. Selle wastu leiame abi. Laseme lõigata lühemaks.

Wares. Sinu uued püksid?

Karl. Mis sellest? Rahe sõrme laiune tükk maha ja ongi korras! Pane end riide, ma kutsun seniks rätsepa.

Wares. Siin pole ühtki rätsepat — saatuse näpunäide!

Karl. Susi söögu sinu saatust! Seda wäikest asja wõib ka iga teine inimene teha. Jäta asi minu hoolde — tõmba riided selga. (Pahemale ette ära.)

Wares. Oh hädakest, kui kõik juba oleks mööda! (Pahemale ette ära.)

5.

Leida (üle rõdu, awab paremal taga toa ukse).
Tühi — woodi puutumata. Ta on olnud õõ
läbi wäljas — linnas ootasin teda asjata. Ehk
teab tädi! (Koputab uksele paremal ees.)

Wares (awab ukse. Ilma, et Leidat näeks, annab
talle Karli püksid). Säh, siin nad on!

Leida (hoiab pükse). Mis? Püksid?

Wares (pistab pea wälja, näeb Leidat). Ah,
wabandage! (Suleb ruttu ukse.)

Leida. Mis see siis tähendab?

6.

Karl (tagant pahemalt). Leida!

Leida. Karl, kus sa olid terwe õõ?

Karl. Kus ma olin — seda jutustan sulle
pärast.

Leida. Ma tahan seda kohe teada — otse-
kohe!

Karl. Praegu pole aega. Mul on palju
tähtsam asi ees — näiteks sinu käes need püksid!
(Wotab püksid.) Kas ta sulle pole öelnud?

Leida. Kes?

Karl. Noh Wares! Tema õnn ripub nendes
pükstes. Kas sa ei tahaks nii hea olla ja lõikats
kabe sõrme laiuse tüki pükste säärtelt.

Leida. Mina? Luba —

Karl. Ja, need on talle pikad, ta tahab
minna kosja! Rätsepat majas pole, wast oled
sina nii lahke?

Leida. Häbematus! Mina ei mõista sind!
(Paremale taha ära.)

Karl. Mis seal mõista, seda mõistab ju
iga laps!

7.

W i i u (üle rödu). Kuidas? Teie alles siin? Ma mõtlesin, teie olete juba ära — hoopis ära Lullikatfult!

K a r l. Veel mitte — mul on midagi õiendada.

W i i u. Oma taju olete saanud — mida siis veel?

K a r l. Väike asi, mida oma sõbrale, oma peremehele, veel õiendada pean — need püksid — nad on temale liiga pikad! Rätsepat pole siin käepärast — palun, kas teie ei lühendaks neid kahe sõrme laiusest.

W i i u. Milline kõlwatu ettepanek! Mina ei tea ega mõista püksest midagi! (Oma tuppä ära.)

K a r l. See ei tea ega mõista püksest ka midagi!

W i i u (karjatab toas). Ah! (Tuleb sagasi.) Teie olete päris jultunud! Lasete mul minna tuppä, kus wiibib meesterahwas aluspükstes! (Paremale taha ära.)

K a r l (hüüab talle järele). Näete — nüüd mõistate püksest ometi midagi! Siig loll! (Jätab püksid tooli seljale.) Kõik kõlbliselt haawunud paari pükste pärast! Aga, kas seda peab tingimata naisterahwas tegema? Toomas tuleb sellega toime sama hästi. (Hüüab Toomast, üle rödu.)

8.

W a r e s (frakkis ja westis, aga endistes hallides pükstes). See oli tädi! Frakkis ei wõi ma ennast näidata, siis ta hakkaks järele pärima ja ma ei wõi ju ometi öelda, et ma kawatfen minna kosja.

9.

Leida (paremalt tagasi tulles). Ah! Härra Wares!

Wares. Armuline proua — wabandage — mul polnud ennest aimugi, ma mõtlesin, et rõdul on Karl. Ega te pole pähane?

Leida. Ei — siis mitte, kui mulle ütlete, kus oli minu mees täna öösi?

Wares. Kindrali juures — mina ka. Do — see oli tore — lõpuks kihlusin ma salaja —

Leida. Teie?

Wares. Jah, mina. Seda poleks te minust uskunud, eks ole? Mina aga ei wõi sinna midagi parata — Karl seadis kõik nii, et ta oma naise jälle minult kätte saaks. Nüüd pean minema kindrali juurde paluma preili Rita kätt.

Leida. Soowin õnne!

Wares. Ah — ma ei tea weel sugugi, kas mul on õnne — saatus on alati minu vastu!

Leida. Uskuge, teil on õnne!

Wares. Minu fraki-pükstesse on lõõnud koid — ja teised on mulle liiga pikad — mind naerdakse wälja. — Siis arwas Karl, et tuleks lõigata tükk maha. (Näeb rõdult ilmuwat tädi.) Tädi! (Ruttu jookstes pahemale ära).

10.

Wiiu (waatab Waresele järele, raputab pead).

Leida. Tere hommikut, armas tädi.

Wiiu. Mis siis jälle juhtus?

Leida. Ah, ei midagi.

Wiiu. Ma nägin sinu meest kätega wehklewat, teie riidlete juba wara hommikul!

Leida. Wäike arusaamatus.

Wiiu. Sina pead andma järele — kuhu see tõlab? Aga muidugi, kui muud mõttes — kuulatakse edewaid meelitusi, siis ei elata mitte nagu turteltuid. Wabanda, et ma sulle seda ette heidan, aga näen paremini ja olen sinu tädi.

Leida. Sa teed mulle ülekohut.

Wiiu. Mitte sugugi. Wäga hea, et sellest tuli kõne. Mina olin wäga rõõmus, et sain tundma oma õepoja naist, aga kõige selle järele, mida ma nägin, paistab see abielu olewat ebaloomulik.

Leida. Aga armas tädi —

Wiiu. Jah — teie ei sobi teineteisele! Sina oled lihtsa kohaomaniku jaoks liig edew.

Leida. Ah!

Wiiu. Ja — edewusest fergemeelsuseni on ainult üks samm. Ja kas tead, mis selles süüdi? Kaswatus — ja, minu armas, sa oled halwasti kaswatatud.

11.

Tillurein (pahemalt eest, kuulis wiimaseid sõnu). No noh, siin on mul ka sõnake kaasa rääkida!

Leida. Ära ärritu, isa!

Tillur. Mis? Mina ei peaks ärrituma, kui seda oma kõrwaga kuulen? Minu tütar on teie meelest halwasti kaswatatud? Naera wõi lõhki! Tule, Leida — mida teab lastekaswatuselt nii-sugune wanatüdruk!

Leida. Aga isa! (Mõlemad pahemale ära.)

Wiiu. Wanatüdruf — see on liig — seda ei lase ma enesele kaks ford öelda!

12.

Wares (pahemalt poolt, tagasi förwale). Oh õnnetus, tädi!

Wiiu. Sa pead nõudma taju — härra Tillurein nimetas mind — sinu tädi — wanatüdrufuks!

Wares. Ja muidugi, pärast.

Wiiu. Ütle õige, mida tähendab see mardisandi ülikond? Must frakk ja heledad püksid?

Wares. Mustad püksid on mulle nimelt paari sõrme wõrra pikad. Ma pean minema kindral Parfa juurde wõõrsile. (Näeb tulemas Tillureinu). Härra Tillurein! Ma ei taha temaga kokku puutuda! (Pahemale taha ära.)

Wiiu. Mina weel wähem. (Pahemale ette ära.)

13.

Tillurein (pahemalt eest). Kas see polnud walitseja?

Leida. Ma usun küll, isa,

Tillur. Selle wiskan nüüd käsitji wälja! (Pahemale taha ära.)

Leida (märkab pükse). Ah — püksid! Warest peab aitama. (Wõtab taskust käärid.) Kaks sõrmetäit, ütles Karl — seda teeme heameelega! (Mõõdab ja lõitab.) Nõnda! (Ruttu ära.)

14.

Wiiu (kääridega paremalt eest). Heledate püksitega ei wõi ta tõesti kindrali poole minna. Kaks sõrmetäit, ütles walitseja. (Lõitab). Keegi tuleb! (Pahemale ette ära.)

15.

K a r l (tääridega üle rõdu). Nüüd tahan ma näha, kas see siis nii suur kunsttükki on — faks förmetäit — ütleme kolm — (möödab). See oleks niipalju. (Eitab.) Natuke wiltu, aga mis see teeb — poisis ije ei ole ka päris sirge! Kui mind nüüd keegi näeks! Pükstelõikaja! (Pahemale poole ära.)

16.

P a r k a (üle rõdu). Seda wäikeft armast prouat ei leia ma kuski. Küll ta laulis aga eile — peenikeselt! Päris tulesüütaja! Ma pean talle awaldama erilist tänu.

17.

T i l l u r e i n (pahemalt poolt tagant).

W i i u (pahemalt poolt eest).

P a r k a. Wabandage minu sissetungimist — mitte ühte hinge ei olnud näha. (Ejitledes.) Andres Parka — siit lähedalt Woore mõisast.

T i l l u r. ja W i i u. Ah — härra kindral!

T i l l u r. (ejitledes). Preili Wiiu Painaja Kärewereft (Tasa talle). Ejitlege nüüd mind!

W i i u (ejitledes.) Härra Tillurein Wisuwereft — ärimees ja kohaomanik. (Tasa Tillureinule.) Palun ilma riuta.

P a r k a. Wäga rõõmustaw!

W i i u ja T i l l u r. (patuwad Parkale istet ja istuwad ije).

T i l l u r. Mina olen nimelt äi —

W i i u. Ja mina olen tädi —

P a r k a. Wäga armas! Oli juba õnn kuulda. (Wiiu poole.) Teie õepoja käest ja (Tillureinu poole.) Teie wäimehe käest. Pean teile õnne soowima — teil on tore tütar.

Tillur. (tumardab). Tegin, mis wõisin. (Wiitule.) Kuulete nüüd! Teie meelest on ta halwasti kaswatatud!

Wiiu (Tillureinule). Palun ilma riiuta!

Parfa (Wiitule). Teie õepoeg on kena poiss — natuke — arg —

Tillur. Noh, seda ei wõi ma oma wäimehest küll ütelda!

Parfa. Ei! Seda kõige wähem! Tal on kõrged seltskondlikud kalduwused — mängib klaverit waimustawalt!

Wiiu. Seda ma ei teadnudki!

Parfa. Ja kui ilusasti laulab tema naine!

Wiiu. Leida?

Tillur. Minu tütar?

Parfa. Wäga pikantseid laule!

Tillur. Seda ma weel ei teadnud!

Wiiu. Mina ka mitte (Tillureinule). Aga ega mina teda kaswatanud ei ole.

Tillur. (Wiitule). Palun ilma riiuta!

Parfa (Wiitule). Minu tütar on teie õepojale wäga palju tänu wõlgu. Meie kõrb oli länud lõhkuma, siis, oli teie õepoeg kinni haaranud hobuse suu äärest ja nõndawiisi õnnetuse ärahoidnud.

Tillur. Minu wäimees on tugew poiss!

Parfa (Tillureinule). Wabandage, ma ei mõtelnud teie wäimeest, ma mõtlesin (Wiitule). Teie õepoega.

Tillur. Aga see on ju üks ja sama.

Wiiu. Ja — üks ja seesama — kahjuks!

Tillur. Näete, seda teie weel ei teadnud!

Parfa (hõõrub otsaesist, kõrwale). Kas ma und

näen wõi — ? (Kõwasti.) Wabandage — aga see on wõimatu! Täiesti wõimatu!

Tillur. Wõi nii? Siis selgitab jeda teile minu wäimees ise!

Wiiu (ühetorraga). Soo? Siis selgitab jeda teile minu õepoeg ise!

Tillur. Ma toon ta siia!

Wiiu. Ei, mina toon ta siia!

Tillur. Teie ei tea ju, kus ta on — Teie ei tea ülepea midagi!

Wiiu. Just wastupidi! Teie ei tea midagi — mitte kui midagi!

Tillur. ja Wiiu (Partale). Wabandage!

Tillur. Minult paar minutit!

Wiiu. Ma olen kobe tagasi! (Alle rödu pahemale poole ära.)

Tillur. (üle rödu paremale poole ära.)

Parta. Wares ja walitseja üks ja seesama? Sellest ei saa keegi aru!

18.

Karl (tuleb, ei näe Partat). Ma ise lõikasin kaks sõrmetäit maha.

Wares (Partat nähes). Haa! (Hüppab warju taha.)

Karl (Partat nähes, tõrwale). Tuhat ja tuline! Härra kindral.

Parta. Ah! Seal te oletegi — küsijin praegu teid ja teie ilusat abikaasat.

Karl (tõrwale). Minu naise järele! See lugu wõib ilusaks minna! (Püüab tähelepanemata püüje Waresele tätte ulatada.) Doh! (Kõwasti.) Minu naine — ah ja — ta pidi sõitma linna.

Parta. Rahju! Ütelge õige, see härra

Lillurein Wisuwereest ja see tädi Painaja Kärew-
wereest on weidi imelikud inimesed — nagu nende
nimedki!

Karl. Tõepoolest — kas teie seda ka mär-
kasite? Seewastu aga Wares — härra Wares
oo — niisugust meest on harwa leida — au-
mees läbi ja läbi — rüütellik — julge —

Parfa. Üsna õige — minu tütar ütleb
sedasama. Mulle paistab ta aga hoopis teistsu-
gusena.

Karl. Ja — teie juures kõneleb nõnda-
nimetatud mõistus, aga teie tütre juures süda.

Parfa. Süda? Mis te sellega võelda tahate?

Karl. Mitte midagi muud kui seda, et härra
Wares teie tütart armastab.

Parfa. Minu tütart?

Karl. Ja — ja teie tütar armastab teda.

Parfa. Rita armastab härra Warest? Ah!
Ah! Seda ma ei usu.

Karl. Siis kuulete seda härra Warese enda
suust. Ta on eile saanud teie tütre „ja“ sõna
ning tahtis praegu sõita teie juure, et paluda
teie tütre kätt. Nüüd võib ta kasutada juhust
ning asja ajada jutti siinsamas Lullikaful. Siin
ta on! (Tõmbab Warese warju tagant wälja ja lähed
tähtsalt paremale poole ära.)

19.

Wares. Wabandage, kui ma julgen —

Parfa (näeb lühikesti pükse ja purstab naerma).
Aga, armas härra Wares, mis olete ajanud
endale jalga!

Wares (märkab pükse). Isjand Jumal, nüüd
on kõik otsas!

20.

Rita (rõdult, tagasi hүүdes). Wiige aga talli!
(Näeb Parlat.) Iha!

Wares. Rita! (Hүppab warju, ilma et Rita teda näeks.)

Rita. Sina siin?

Parla. Ja sina?

Rita. Mõtle ometi isa, kõrb pistis jälle lõhkuma, tulist tuhka muud kui jälle siia!

Parla. Uah! (Wõtab ta kõrwast). Kui ma nüüd kõik aga juba tean?

Rita. Seda parem, siis pole mul enam midagi lisada.

Parla. Sina armastad härra Warest?

Rita. Ja, isa.

Parla. Ja kas tema sind armastab?

Wares (warju tagant). Kõigest südamest!

Rita. Enn, tule ometi wälja!

Wares. Wabanda, Rita, ma pole weel nii kaugele.

Parla. Kuidas? Teie ütlete siis teine teisele sina? Eeh, siis ei järe muud üle, kui lausuda jah ja aamen.

Rita. See ongi, kõige õigem.

Parla (Waresele tes nüüd jälle heledates pükstes). Noh, weel ilusam kui enne! Aga nüüd wisake frakk ja tulge päris harilikus ülikonnas meile, jeal kõneleme mis waja.

Wares. Meeleldi!

Parla. Meie ootame seni wäljas.

Rita. Mina lähen vaatama oma kõrbi.

Wares. See tore hobune peab oia saama meie õnnest! Rita wõta juhkruutoos ühes minu

jüdamlikkude terwitustega. (Annab tooji.) Ma tulen
kohe järgi. (Pahemale ära.)

21.

Wiiu (rõdu paremalt). Ma ei leia oma õe-
poega!

Parfa. Ärge nähke waewa — ma rääkisin
juba temaga.

Wiiu. Noh, nüüd teate siis, kes ta on?

Parfa. Jah, ta palus mu tütre kätt ja ma
ei ütelnud ei.

Wiiu. Minu õepoeg? Enn Wares?

Parfa. Ja muidugi,

Wiiu. Aga ta on juba abielus!

Parfa. Teie õepoeg?

Rita. Enn Wares?

Wiiu. Ja muidugi! Siin on ta naine, ta
waatas praegu aknast. (Awab paremal tagaukse, näeb
Karli ja Leida suudlemist.) Ha! (Paneb jälle linni.) Ei,
ma eksisin, minu õepojal pole naist — ta on waba!

Parfa. Muidugi waba. Aga teid, mu preili,
ei peaks mitte nii wabalt lastama ümber hulkuda.
(Üle rõdu Ritaga ära.)

Wiiu. Ah, see on liig! Mind haawatakse
siin igal sammul — ma ei jää mitte tundigi
kauem — ma sõidan!

22.

Karl (paremalt tagant tülles).

Wiiu. Ma nägin praegu oma silmaga, kui-
das teie minu õepoja naist suudlesite. (Leidale.)
Kuidas see juhtus?

Leida ja Karl (tehtud paatosega). Ja muidugi, me suudlesime teineteist!

Wiiu. Teie tunnete selle sammu tagajärgi? Et aga awalikku häbi wältida, küsin ma: kas olete nõus wabatahtlikult lahutama minu õepojast Enn Waresest?

Leida. Jah!

Wiiu. Tänan teid. (Karlile). Palun teid minu õepojale tema naise osuse teha teatawaks ja lisada juurde, et mina ta pärandusest ilma jätan, kui ta ei peaks nõustuma lahutusega.

Karl. Teie soow on mulle käsuks!

Wiiu. Nõnda! Nüüd sõidan ma koju kerge südamega. (Paremale ette ära).

23.

Tillurein (tulles rõdult). Nüüd on mul teie mõisajüdamest isu ääreni täis! Ma näeks meeldi, et sa ta maha müüksid. Kuidas arwad?

Leida. Mii kähku on ju raske leida ostjat.

Tillur. Ma arwan, mul on üks ostja. Aga nüüd lasse rakendada hobune, ma sõidan jaama.

Karl. Sa sõidad ära?

Tillur. Jah, küllalt mulle! Pealegi puudub mul siin midagi.

Leida ja Karl. Mis siis?

Tillur. Telefon! (Tahab paremale ette tuppä minna.)

Karl. Tule, Leida! (Taha paremale ära.)

Tillur. (Waresele). Mis, te wahetate jälle minu toas riideid?

24.

Wares (pahemalt). Ma ajasin fraki seljast.

Tillur. Te tahsitate ju kuhugi sõita — forwi saama!

Wares. Ei — pruuti saama! Ja ongi juba pruut! Rita Barfa Woorelt!

Tillur. Mis? (Kõrwale). Ma arwasin kohe, et wana findral on puuhobune! (Kõwasti). Siis saate Woore ka omale?

Wares. Seda küll.

Tillur. Sinna juurde kõlbaks weel üks koht osta.

Wares. Ostan ka.

Tillur. Mida arwate Lullikattust? Minu wäimees tahab seda maha müüa. Teile ta annaks odawasti.

Wares. Wäga lahke temast. Kui odawasti saab, miks siis mitte.

25.

Leida ja Karl (paremalt).

Karl. Hobune on rakkas.

Tillur. Ja siin on Lullikattu jaoks ostja.

Karl. Kuidas? Minu endine walitseja?

Tillur. Ja. Ta on hoidnud kokku! Hinna naga lepite juba ise.

Wares ja Karl. Muidugi — küll saab! (Raputawad teineteise läät.)

26.

Wiiu (reisuwalmis paremalt eest, tase Karlile). Kas ta on nõus?

Karl. Jah!

Wiiu (Waresjale). Nõnda on parem! (Leidale näidates.) Teie laks ei mõistnud teineteist. Tutwused, mis saadud jäätükilt, ei kõlba kuhugi.

Wares. Armas tädi!

27.

Tillurein (reijuwalmis wasakult. Wiitule) Kuidas? Teie sõidate ka?

Wiiu. Ja teie ka?

Tillur. Ja! Siis sõidame koos.

Wiiu. Kui see asi teistiti korraldada ei laise.

Tillur. Olgu! Aga ainult ühel tingimusel!

Wiiu. Et teie terwe tee sõnagi minuga ei kõneleks!

Tillur. Seda sama tahaksin ka mina öelda!

Wiiu. Minugi pärast!

Tillur. Minugi pärast!

28.

Barfa ja Rita (tulewad wasakult tagant).

Rita. Kuhu sa jääd siis, Enn?

Wares. Ah, Rita! (Räägiwad taja.)

Tillur (tahab Wiuu lasta ette).

Wiiu (täna).

Mõlemad (lähewad üle rödu).

Barfa. Härra walitseja, üks sõna!

Karl. Jah, härra kindral!

Barfa. Kes on see ilus daam? (Tähendab Leidat.)

Karl. See on meie naine — see tähendab — nüüd ta jälle minu naine, ma laenasin ta ainult natukeseks wälja.

Barfa. Kuidas? Aga eilane, kes laulis, kes siis see oli?

Karl. See oli ta laenatud. Lulu Kerge „Walgest Kassist“ — elab — noh, ma annan teile tema aadressi.

Barfa (surub Karli tätt). Suurim tänu!

L a w a r i e.

Lõpp.

*Andke rahvale, mida
» » » rahvas vajab !*

Maarahva lunastamine

Elmo Ellori külakom. 3 vaat. * Tegelasi:
6 m., 4 n. * Üks dekoratsioon: taluõu.

Jälle kutsub küla, kutsuvad noori wiljapõllud ja lõhnawad mullad. Tulewad noored särasilmi ja lunastawad külaelu ummiku töölusti ja elurõõmuga. Samumwad julgelt üle ijade poliitilise maarahwa lunastamise, ei näe linnaelus ega humanitaarteadustes üksnes eluideaali, näewad seda uues, rõõmsas talus. Niidumajinaga sõidab, tütarlaps linnast, põllule, keskfooli jätnud perepoeg konstrueerib tuulemootori talutööde abistamiseks. Ent lennaku need tütre ja pojad taludest, kes kadund linnadele — „kanaarialinnud ei lähe eales wihmausjidenä mulda“.

Näidend on läbi ja läbi optimistlik külatükk. Tasawaneb talu tänapäew kõigi oma hädade ja rõõmudega, siin libiseb üle lawa awar pilt maaelust. Siin näeme rea tüüpe, nii küla kui linnainimesi, kes kõik oma kirgedes ja ihades elu, armastuse ja raha pärast wõitlewad. Tegewus on üllatusrohke, külapärane ja huumoririkas. Pärast „Mikumärki“ külanaturalismi, „Talupoegade prešidendi“ paroodiat, „Waelemehe ututalle“ ajapilti, leiab kindlasti sõbralikku poolehoidu külalawadel E. Ellori „Maarahwa lunastamine“ oma hubase taluõhkkonna ja loomilise optimismiga.

TAVET MUTSU teatrikirjastus ja pentarvete-äri, Tallinn, Vene 6.

Menükamaks rahvatükiks

kodu-armastusele pühendatud si-
suga on kahtlemata — — —

A. RAHULA

Randvee uus peremees

(Kodu kutsub)

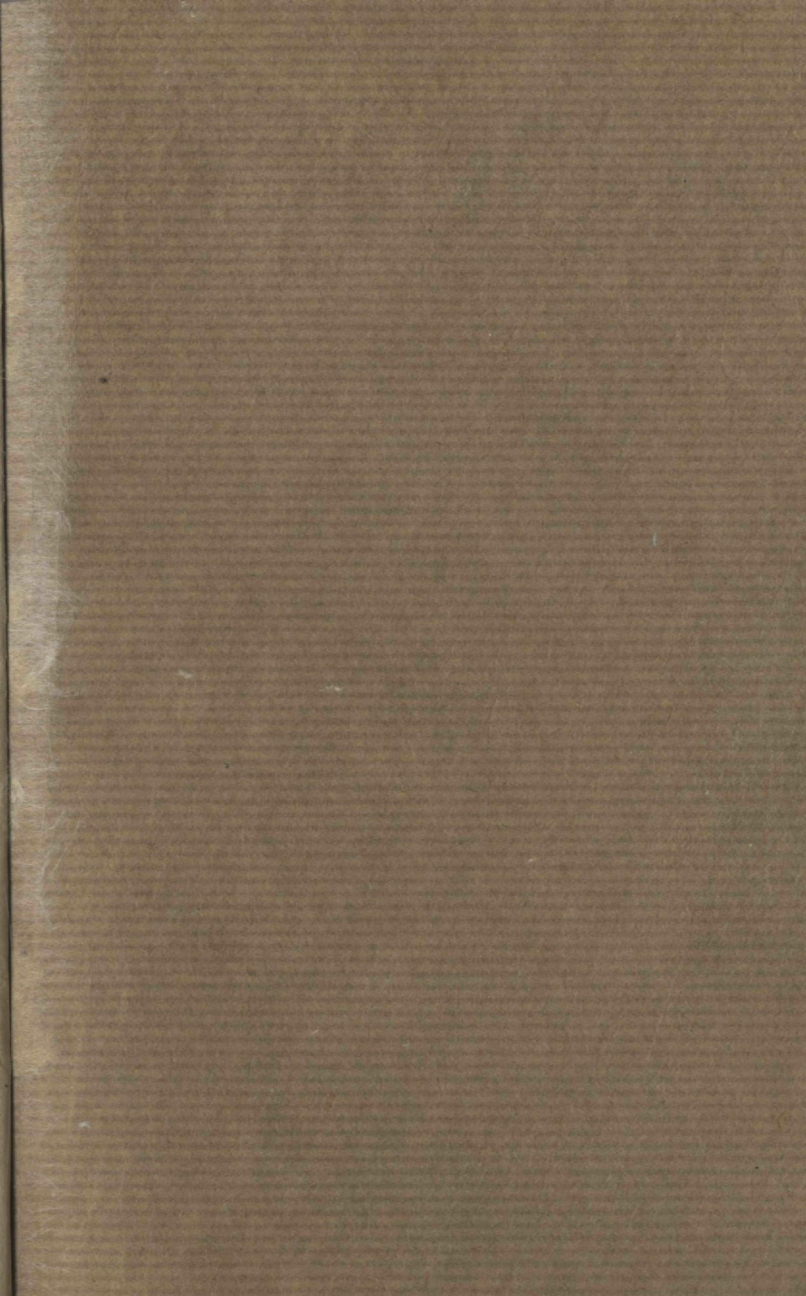
Rahvatükk 3 vaatuses

Tegelasi: 5 m., 3 n. — Üks dekoratsioon: taluõu.

„Randvee uus peremees“ on läbilõige ühe talu saatuselst, ta tõusu ja mõõnade mure ja rõõmudega. Randvee käekäik on firew ja muutlik. Wõrdlemisi lühikese aja festes walitseb siin terwelt wiis peremeest: wana hoolas talunik; tema poeg, kes koha wiib laostumiseni; wõõras asuja, kes pole wõimeline kohanema talu endise waimuga, kuid uut leida ei suuda; teine poeg, kes määratute pingutustega koha tagasi ostab, ja lõppeks wäike pojapoeg, Randvee õnnelikuma tulewiku täht ja pant. On midagi suurejoonelist ses wõitluses kodutalu pärast ja neis nägematuis sidemeis, mis eemale ekjiniu kutsuwad tagasi sünnikohta, kuigi tagasitulek raskustega ühendatud ja tihti toob ainult kannatusi.

Õrnad meeleolu-pildid, ainulaadne aine, elaw dialoog ja rahwapärane tüübistlik peatjid sellele näidendile kindlustama häätahhtliku ja sooja wastuwõtu maalawadel.

Tavet Mutsu teatrikirjastus, Tallinn, Vene 6.

Mängitavamaid näidendeid:

	Tege- iasi	
	m.	n.
Ilumäe piimatüdruk. Laulumäng 4 pildis . .	8	4
Ränduri tagasitulek. H. Kleesi laulum. 3 vaat.	7	2
Asuniku lehmälüpsja. J. Jauni komöödia 3 v.	4	5
Põhimõtteliselt vastu. R. Rauniku nali 2 vaat.	3	3
Suur õnn. A. Tuliku näidend 5 vaatuses . .	7	3
Ohvitseri tütar. J. Metua näidend 4 vaatuses	3	3
Randvee uus peremees. A. Rabula rhvt. 4 v.	4	4
Diogenes koerakongis. E. Ellori külanali 2 p.	3	5
Naeratav heeringapea. Ell Undla kasarmukom.	4	1
Laura praegu nõrk. Paul Pinna pöörane n. 3 v.	4	5
Normaalse mõistuse kalmistul. E. Undla 3-v.s.	10	3
Pidur pääle. P. Pinna ja P. Luide kom. 3 vaat.	5	5
Pruut ja lehm. Henrik Saare jant 1 vaatuses	3	1
Tiitl tosin vanemaid. Naljämäng 3 vaatuses	5	5
Jorupera peremehed. A. Kõivu nali 3 vaat.	7	3
24 tundi tött. Komöödia 3 vaat. Aineil P. Pinna	4	5
Tornikomitee. J. Metua huumor 3 järgus . . .	4	4
Otsatalu õnneuputus. P. Luide nali 3 vaat.	7	3
Liikuv riidevarn. Ell Undla jant 2 vaatuses	6	3
Põrguämm. K. Kõivola nali lauludega 2 vaat.	3	3
Väimehed. Kr. Rutoffi naljamäng 3 vaatuses	4	3
Reedu-poiss ja Liisi. Laulumäng 3 vaatuses	4	3
Meie küla poisid. H. Visnapuu komöödia 3 vaat.	16	1
Jonnipunnid. Jaan Metua komöödia 4 vaatuses	6	3
Halja! oksal. M. Metsanurga näid. 4 vaatuses	7	4
Agendid. J. S. Pamuse nali 1 vaatuses . . .	5	1
Talupoegade president. Näidend 3 vaatuses	7	5
Iluduskuninganna. A. Adsoni komöödia 3 vaat.	7	4
Varssavi onutütar. A. Kleiuse kom. 3 vaat.	2	2
Valge leht. Wolzogeni naljamäng 3 vaatuses	5	5
Musu ei ole patt. H. Stromi külakom. 3 vaat.	4	3
Vooruslik elumees. Aineil P. Pinna. Nalj. 3 v.	5	6
Purjus laip. A. Kleiuse komöödia 3 vaatuses	8	5
Minu beebi. M. Hannekeni nali 3 vaatuses	5	5
Mu meelen kuidne kodukotus. Lm. 2 vaat.	3	4

Iga näitejuht teab, palju ta vaeva näeb näidendi valimisel, kuid pidagu silmas ainult ühte, et Tavet Mutsu kirjastusel ilmunud näidend lööb alati suure menuga läbi. Lavastage ja teie saate publikult kiituse!

Nõudke teatriraamatukogust alati uusi
näidendite nimekirju!